

บทที่ 3

การกำหนดเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์

ความผิดอาญาสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความผิดในตัวเอง (Mala in se) กับ ความผิดที่ต้องห้ามโดยกฎหมาย (Mala prohibita) ซึ่งความผิดฐานลักทรัพย์นับว่าเป็นความผิดอาญา ประเภทที่เป็นความผิดในตัวเอง¹ กล่าวคือเป็นการกระทำความผิดที่ขัดต่อศีลธรรมและจิตสำนึกของคนในสังคม ในลักษณะของความผิดนั้นเป็นการกระทำการครอบครองทรัพย์โดยเป็นการเอาไปซึ่งทรัพย์โดยปราศจากความยินยอมจากเจ้าทรัพย์ และมีเจตนาที่จะแยกทรัพย์นั้นออกไปจากเจ้าทรัพย์โดยเด็ดขาด² ความผิดฐานลักทรัพย์มีสาระสำคัญอยู่ที่การเอาไปเพราะการเอาไปเป็นเหตุทำให้เจ้าทรัพย์พ้นจากการเป็นผู้ครอบครองและต้องสูญเสียทรัพย์นั้นไป ซึ่งในกฎหมายโรมันได้แบ่งประเภทของการเอาไปในความผิดฐานลักทรัพย์ออกเป็น 3 ประเภท คือ³

1. การเอาไปซึ่งทรัพย์ (furtum rei) คือ เป็นการเอาทรัพย์ของผู้อื่นไปในลักษณะเป็นการตัดกรรมสิทธิ์
2. การเอาไปซึ่งการใช้ (furtum uses) คือ เป็นการเอาทรัพย์ของผู้อื่นไปใช้ โดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น การเอายานพาหนะของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต และ
3. การเอาไปซึ่งการยึดถือครอบครอง (furtum possessionis) คือ เป็นกรณีที่กรรมสิทธิ์ในทรัพย์นั้นยังเป็นของเจ้าทรัพย์อยู่ แต่การยึดถือหรือการครอบครองทรัพย์นั้นอยู่กับบุคคลอื่นซึ่งเกิดจากการมีนิติสัมพันธ์ระหว่างเจ้าทรัพย์กับผู้ครอบครอง เช่น กรณีการเอาไปซึ่งทรัพย์ที่ตนได้จํานำไว้จากผู้รับจํานำ

โดยลักษณะของการเอาไปซึ่งทรัพย์นั้น เป็นการกระทำการครอบครองทรัพย์ที่เจ้าทรัพย์จะต้องหวงกันเอาไว้ โดยอาจจะใช้วิธีการต่างๆ เพื่อที่จะปกป้องหรือพิทักษ์ทรัพย์นั้นไว้แต่ใน

---

¹ คณิต ฒ นคร, กฎหมายอาญา ภาคความผิด, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537), หน้า 12.

² Grew, Edward, The Theft Acts 1968 And 1978, 6th ed (London: Sweet & Maxwell, 1990), p.12.

³ คณิต ฒ นคร, “ข้อสังเกตเกี่ยวกับความผิดฐานลักทรัพย์”, วารสารอัยการ 4,37 (มกราคม 2524): หน้า 81-86.

ขณะเดียวกันการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์นี้ ก็ได้มีการใช้รูปแบบหรือวิธีการต่างๆ แตกต่างกันไปตามพฤติการณ์ต่างๆ เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งทรัพย์ ดังนั้นการกำหนดบทลงโทษเพื่อที่จะมุ่งคุ้มครองทรัพย์จะต้องมีความหนักเบาที่สัมพันธ์กับการกระทำความผิด เพราะการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์แม้โดยการกระทำจะเป็นการกระทำต่อทรัพย์ก็ตาม แต่รูปแบบหรือวิธีการนั้นมีความหลากหลายซึ่งบางลักษณะเป็นการกระทำที่ควรจะต้องได้รับโทษหนัก เช่น ในศตวรรษที่ 18 ได้กำหนดโทษประหารชีวิตไว้สำหรับการลักทรัพย์ที่มีราคา ตั้งแต่ 12 เพ็นซ์⁴ หรือตามกฎหมายสิบสองโตะ ซึ่งกำหนดว่าถ้าการลักทรัพย์ได้กระทำในเวลากลางคืน หรือกระทำโดยมีอาวุธกฎหมายยอมให้นำผู้กระทำความผิดนั้นได้โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการพิจารณา⁵ ดังจะเห็นได้ว่าการลงโทษต่อผู้กระทำความผิดฐานลักทรัพย์นั้น ถ้าหากลักษณะของการกระทำหรือพฤติการณ์ประกอบกรกระทำเพิ่มระดับความร้ายแรงให้กับการกระทำ หรือเพิ่มความเสียหายมากขึ้นการกำหนดโทษต่อผู้กระทำความผิดก็จะต้องหนักขึ้น การกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ที่ประกอบด้วยพฤติการณ์ต่างๆ ซึ่งเป็นเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษหนักขึ้นมีมากมายหลากหลายลักษณะแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้จะกล่าวถึงเหตุที่ต้องรับโทษหนักขึ้นหรือเหตุจรรยาในความผิดฐานลักทรัพย์ตามกฎหมายไทย และกฎหมายต่างประเทศดังต่อไปนี้

3.1 เหตุจรรยาในความผิดฐานลักทรัพย์ตามกฎหมายไทย

3.1.1 ตามกฎหมายตราสามดวง

กฎหมายตราสามดวงได้เกิดขึ้น ในแผ่นดินสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก⁶ ซึ่งได้เกิดขึ้นจากการรวบรวมนำเอากฎหมายที่ตกทอดมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ตลอดจนกฎหมายต่างๆ ที่ประกาศออกใช้ในสมัยนั้น โดยมีการจัดทำขึ้นไว้เป็น 3 ฉบับ สำหรับห้องเครื่องฉบับหนึ่ง หอหลวงฉบับหนึ่ง และลูกขุนฉบับหนึ่ง โดยแต่ละฉบับได้มีการประทับตราพระราชสีห์ พระคชสีห์ และตราบัวแก้ว ไว้ทุกฉบับ อันเป็นเหตุให้เรียกกันว่ากฎหมายตราสามดวง

⁴Fletcher, George P., Rethinking Criminal Law,(Boston: Little, Brown, 1978) p.30.

⁵Jolowicz, Herbert Felix, Historical Introduction To The Study Of Roman Law,3rd ed(Cambridge: University Press, 1972), p.169.

⁶สวัสดิ์ ศรีลัมภ์, ประวัติศาสตร์กฎหมาย,(กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, [ม.ป.ป]), หน้า 4.

กฎหมายตราสามดวงได้บัญญัติความผิดฐานลักทรัพย์ไว้ใน พระอัยการลักขณโจร หรืออาจเรียกได้ว่ากฎหมายลักษณะโจร คำว่า “โจร” นี้มีความหมายว่า “ผู้กระทำความผิด”⁷ การบัญญัติกฎหมายในลักษณะโจรนี้เป็นการบัญญัติกฎหมายที่มีลักษณะ และรายละเอียดเป็นการเฉพาะกับความผิด ซึ่งมีผลทำให้การพิจารณาแน่นอน⁸ พระอัยการลักขณโจรมิได้บัญญัติความผิดแต่เฉพาะความผิดฐานลักทรัพย์ไว้เท่านั้น หากแต่ยังได้มีการบัญญัติความผิดอื่นๆ อีก ไม่ว่าจะเป็นความผิดเกี่ยวกับการทำให้เสียทรัพย์ เช่น ผู้กระทำความผิดได้ฟันแทง ช้าง ม้า ของหลวง ตามมาตรา 60 หรือความผิดทำร้ายร่างกาย เช่น ผู้กระทำความผิดลอบทุบตีฟันแทงผู้อื่นบาดเจ็บ ตามมาตรา 88 หรือความผิดฆ่าคนตาย เช่น ผู้กระทำความผิดลวงผู้อื่นไปฆ่า ตามมาตรา 64 รวมอยู่ด้วย อันทำให้เห็นได้ว่าพระอัยการลักขณโจรนี้ เป็นการบัญญัติกฎหมายที่ค่อนข้างจะไม่เป็นหมวดหมู่ตามฐานความผิดอย่างชัดเจน แต่ก็พอที่จะเข้าใจได้ว่าพระอัยการลักขณโจรนี้เป็นการใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะ หรือมีพฤติกรรมเช่นโจร ทั้งนี้พระอัยการลักขณโจรยังกำหนดประเภทของโจรออกเป็น 16 ประเภท คือ

1. โจรปล้น คือ สมคบเพื่อน 10,20,30 คน ไปปล้นบ้าน เรือนเวลากลางวัน กลางคืน ยิงปืน โห่ร้องเข้าไปให้เจ้าของสะดุ้งตกใจ แล้วเก็บเอาทรัพย์ไป
2. โจรย่องสคมก คือ โจรทำให้เจ้าของหลับด้วยเวทมนต์คาถา แล้วขึ้นเก็บเอาทรัพย์สิ่งของ
3. โจรโภย คือ โจรทำให้กลัวแล้วเก็บเอาทรัพย์สิ่งสินไป
4. โจรตีชิง คือ โจรคบพวกเพื่อนไปตี หาบคอน โคนเกวียน ทับไร่นา สำเภานาวา ณ หนทางบก เรือ
5. โจรฉกฉวย คือ ว่าหาเครื่องศาสตราวุธหมีได้ ไปคอยอยู่ที่ถนนหนทางเปลี่ยวช่วงชิงเอาทรัพย์สิ่งของเครื่องอัญมณีทั้งปวง
6. โจรซุ่มซ่อน คือ คบกันไปคอยด้อมมอง ณ ทับราวป่า ทำน้ำสาดาน ที่ใดๆ ก็ดีโดยไม่ให้เจ้าของรู้เห็น แล้วเอาช้าง ม้า เรือ เกวียน หรือทรัพย์สิ่งของใดๆ ไป
7. โจรล้วงลัก คือ โจรล้วง เรือ เรือน ร้าน เอาทรัพย์สิ่งของไปทั้งปวง
8. โจรลักเลียม คือ เรือ เกวียนท่านไว้ ณ ทำ บ้าน เรือน หรือแห่งใดก็ดี เอาสิ่งของท่านไปไม่บอกเจ้าของ เจ้าของงพบเห็นจึงว่าหยอกขี้ม
9. สาธารณโจร คือ เป็นโจรขณะอยู่เฝ้าเรือ หรือร่วมเดินทางแล้วกลับมาโดยมิได้ทำร้ายเจ้าของ

⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 11.

⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 11.

สะกั

10. นิลำกรโจร คือ เพียงแค่แสดงอาการพิรุณก็ถือเอาว่าเป็นโจรแล้ว
11. วิสาสคาหโจร คือ โจรลักทรัพย์ญาติพี่น้อง บิดามารดา สามีภรรยา เขย
12. สาระพะโจร คือ ลักไม้เลื้อย หรือลักเล็กขโมยน้อย
13. บัณฐุทุสะกะโจร คือ โจรตีชิงเอาทรัพย์สิ่งของในทางน้ำ หรือทางบก
14. ทามภริกะโจร คือ โจรที่ประพฤติดนเป็นมิจฉาชีพ และมีสมักรพรรคพวก
15. โจรสาระ คือ ลักทรัพย์อันเป็นแก่นสาร ลักพระพุทธรูป และลอกทอง พระพุทธรูป พระสฎูป พระเจดีย์ และ
16. คัสกรโจร คือ คบเพื่อนปล้นบ้านเรือนในขอบขันธเสมามลฑล สมเด็จพระมหากษัตริราชเจ้า เอาเพลิงเผาบ้านเรือนรุกรลามไปไหม้บ้านเรือน และไหม้พระพุทธรูป พระสฎูป พระเจดีย์ พระศรีมหาโพธิ กุฎิวินาร การเปรียญ เป็นอันมาก⁹

พระอัยการลักษณะโจรแม้จะบัญญัติไม่เป็นหมวดหมู่ตามฐานความผิด แต่พระอัยการลักษณะโจรก็ได้จัดเป็นหมวดหมู่ตามความหนักเบาของโทษซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ว่าด้วยคดีมีโทษอุกฤษ (หนัก) มาตรา 46 ถึง มาตรา 52
2. ว่าด้วยคดีมีโทษมหันต และครุ (อัตราโทษรองจากอุกฤษ) มาตรา 53 ถึง มาตรา 87
3. ว่าด้วยคดีมีโทษมัชฌิม (สถานกลาง) มาตรา 88 ถึง มาตรา 115
4. ว่าด้วยคดีลหุโทษ มาตรา 116 ถึง มาตรา 146

พระอัยการลักษณะโจรนี้ ได้มีการแบ่งประเภทของคดีออกเป็นประเภทต่างๆ ตามความหนักเบาของโทษ ซึ่งความผิดฐานลักทรัพย์ก็ได้ถูกบัญญัติไว้ในคดีทั้ง 4 ประเภท แต่ละประเภทก็มีความหนักเบาของโทษแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพฤติการณ์ในการประกอบกระทำ ความผิด หรือความร้ายแรงของลักษณะของการกระทำ ส่วนเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ได้ถูกบัญญัติไว้ในคดีที่มีโทษอุกฤษ และคดีที่มีโทษมหันต

---

⁹สุทธีวาทนฤพตฺธิ, หลวง, ประวัติศาสตร์กฎหมายชั้นปริญญาโท, (พระนคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2516), หน้า 415.

คดีที่มีโทษอุกฤษ

ความคิดในลักษณะนี้ล้วนแต่เป็นการกระทำต่อทรัพย์ในพุทธศาสนา โดยบัญญัติไว้ใน มาตรา 46 ถึงมาตรา 52 โดยกำหนดลักษณะของการกระทำความผิดออกเป็นลักษณะต่างๆ เช่น การลักเอาองค์พระพุทธรูปทอง นาก เงิน แก้ว สำฤท ทองแดง ดีบุก แลสิ่งใดซึ่งเป็นรูปพระปิติมากร ไปขาย ทำลาย ตามมาตรา 47 หรือการเอาพระพุทธรูปไปล้างไปเผาสำรอกเอาทองคำดีเอาพระบาท (สมุดเขียนบทพระคาถาไว้ให้พระสวคมนตรี) ไปสำรอก แขน้ำเอาผ้าไปก็ตี ตามมาตรา 48 หรือการลักทรัพย์ สิ่งของๆ เช่น แก้วแหวนเงินทองซึ่งมีผู้อุทิศไว้ให้เป็น ของพระพุทธร พระธรรม พระสงฆ์ ไปขาย ตามมาตรา 50

คดีที่มีโทษมหันตหรือครุ

ความคิดในคดีที่มีโทษมหันต หรือครุนี้ ได้ถูกบัญญัติไว้ในมาตรา 53 ถึงมาตรา 87 แต่ก็มีได้เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ทั้งหมดหากแต่ยังมีความผิดฐานอื่นๆ บัญญัติปะปนรวมอยู่ด้วย เช่น ความผิดต่อชีวิต ตามมาตรา 63 และ มาตรา 64 แต่ส่วนใหญ่ก็จะเป็นเรื่องของเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ โดยการกำหนดให้เป็นเหตุฉกรรจ์ก็เนื่องด้วยลักษณะของการกระทำความผิดมีความรุนแรงไม่ว่าจะเป็นการปล้น หรือเป็นการตีชิง หรือฉกฉวย ประกอบกับการทำอันตรายต่อชีวิต และร่างกายต่อเจ้าทรัพย์ เช่น การปล้นเรือนเอาไฟเผา ตามมาตรา 53 หรือการปล้นสะกดศคมพันแทงเจ้าทรัพย์บาดเจ็บ ตามมาตรา 55 หรือการตีชิง ฉกฉวย ถ้างัก และชกตีฟันเจ้าทรัพย์ตาย ตามมาตรา 57 หรือการลักทรัพย์โดยถืออาวุธไปด้วย ตามมาตรา 70 นอกจากนี้ก็ยังได้กำหนด สำหรับการลักทรัพย์สิ่งของที่เป็นของหลวงที่เจ้าพนักงานเอาไปตามเสด็จ ตามมาตรา 67 หรือการลักทรัพย์ที่เป็น ช้าง หรือม้าที่เป็นของหลวง ตามมาตรา 74 ไว้เป็นเหตุให้รับโทษหนักขึ้น

3.1.2 ตามกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127

เนื่องด้วยกฎหมายตราสามดวง ได้ถูกใช้มาเป็นเวลานานประกอบกับได้มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมการบังคับใช้กฎหมายกับข้อเท็จจริง ก็เกิดความลำบากกับการพิจารณาคดี อีกทั้งในขณะนั้นประเทศไทยก็ได้มีการทำสัญญาพระราชไมตรีกับต่างประเทศ โดยที่กงสุลต่างประเทศมีอำนาจในการชำระคดีคนของเขา อันมีผลต่อการปกครองบ้านเมืองด้วยเหตุดังกล่าว ทำให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงโปรดเกล้าจัดให้มีการทำกฎหมายลักษณะอาญาขึ้นและได้ประกาศใช้ใน ร.ศ.127 ซึ่งในการบัญญัติกฎหมาย ร.ศ.127 ได้มีการจัดทำโดยแบ่งเป็นหมวดหมู่มากขึ้น ในส่วนความผิดฐานลักทรัพย์ได้ปรากฏอยู่ในส่วนที่ 9 “ว่าด้วยความผิดที่ประทุษร้ายแก่ทรัพย์” ซึ่งอยู่ในหมวดที่ 1 ส่วนในหมวดที่ 2 นั้นเป็นการบัญญัติถึงในเรื่องความผิดฐาน วิวร้างทรัพย์ ฐานชิงทรัพย์ ฐานปล้นทรัพย์ และฐานสลัด ซึ่งในหมวด 2 นี้เอง ความจริงก็เป็น

การลักทรัพย์ด้วยกันทั้งนั้น¹⁰ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นเหตุจูงใจของความผิดฐานลักทรัพย์เช่นกัน เพียงแต่ลักษณะของการกระทำมีความแตกต่างกัน โดยลักษณะของการกระทำจะมีความรุนแรง หรือมีความอุกอาจมากขึ้น เนื่องจากการบัญญัติกฎหมายผู้ร่างกฎหมายต้องการให้กฎหมายมีความชัดเจน กล่าวคือเพื่อให้บุคคลรู้ว่าการกระทำใดเป็นการกระทำผิดฐานชิงทรัพย์ หรือการกระทำใด เป็นการกระทำผิดฐานปล้นทรัพย์¹¹ และเพื่อมิให้การบัญญัติกฎหมายมีความเย็นเยื่อต่อการบังคับใช้ เพราะเนื่องจากการกระทำผิดฐาน วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ เป็นการกระทำที่เป็นการใช้ความรุนแรงข่มขู่ให้เกิดผลที่มีอันตรายต่อร่างกายและชีวิตได้ ซึ่งจะทำให้การรับโทษหนัก ขึ้นไปอีกการบัญญัติกฎหมายก็จะต้องมีความเย็นเยื่อเพิ่มขึ้น ดังนั้นการบัญญัติถึงความผิดฐานต่างๆ เหล่านี้ กฎหมายจึงมิได้บัญญัติรวมไว้กับบทบัญญัติของเหตุจูงใจในความผิดฐานลักทรัพย์

ในส่วนของความผิดฐานลักทรัพย์ได้ถูกบัญญัติไว้ตั้งแต่ มาตรา 288 ถึง มาตรา 296 โดยให้มาตรา 288 เป็นบททั่วไปซึ่งบัญญัติไว้ดังนี้

“ผู้ใดบังอาจเอาทรัพย์ของผู้อื่นไปโดยทุจริต ทรัพย์นั้นจะเป็นของผู้หนึ่งผู้ใด ทั้งนั้นก็ตาม หรือผู้หนึ่งผู้ใดเป็นเจ้าของทรัพย์นั้นแม้แต่ส่วนหนึ่งก็ตาม ถ้าและมันบังอาจเอาไปโดย เจ้าของเขามีได้อนุญาตไซ้ ท่านว่ามันคือโจรลักทรัพย์มีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินกว่า สามปี และให้ปรับไม่เกินกว่าห้าร้อยบาทอีกโสดหนึ่ง”

องค์ประกอบความผิดในมาตรานี้มีลักษณะใกล้เคียงกับ บทบัญญัติในประมวล กฎหมายอาญาฉบับปัจจุบัน กล่าวคือมีการเอาไปและมีเจตนาพิเศษคือโดยทุจริต แต่มีข้อแตกต่างอยู่ใน ส่วนของผู้เป็นเจ้าของทรัพย์นั้น มาตรานี้มิได้บัญญัติรวมถึงทรัพย์ที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย แต่ได้ถูกบัญญัติแยกออกมาไว้ในมาตรา 289 ซึ่งมีอัตราโทษเท่ากัน นอกจากนั้นกฎหมายลักษณะ อาญา ร.ศ.127 ยังได้บัญญัติในเรื่องของการลักทรัพย์ ซึ่งมีอัตราโทษเท่ากันกับ มาตรา 288 ไว้อีก คือ การลักทรัพย์อันต้องยึด หรือต้องอายัด ตามมาตรา 290 และการลักทรัพย์จำนำ ตามมาตรา 291 ในขณะที่เดียวกันก็ยังได้บัญญัติถึงการลักทรัพย์ที่ทำให้ได้รับโทษน้อย หรือลดโทษ ซึ่งถือว่าเป็น ความผิดที่ไม่ร้ายแรง คือ การลักเก็บผลไม้ หรือพันธุ์ไม้ที่มีประโยชน์ ซึ่งมีโทษ ให้จำคุกไม่เกินกว่า สามเดือน หรือปรับไม่เกินกว่าสองร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 292

¹⁰ วิจิตร ลุคิตานนท์, กฎหมายอาญา ภาคปลาย เล่ม 2 (พระนคร: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2483), หน้า 369.

¹¹ รายงานการประชุมอนุกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา ครั้งที่ 390/5/2486 (อังคารที่ 5 มกราคม 2486)

ในส่วนของการกระทำที่ผิดฐานลักทรัพย์ ตามกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127 ได้ถูกบัญญัติไว้ในมาตรา 293 ถึง 296 เนื่องจากการร่างกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 นั้น ได้รับอิทธิพลทางกฎหมายจากต่างประเทศ ดังนั้นการบัญญัติกฎหมายจึงมิได้เป็นการร่างกฎหมายโดยมีแนวคิดมาจากพื้นฐานทางสังคม หรือจากปัญหาที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่เท่านั้น หากแต่ยังเป็นการนำกฎหมายต่างประเทศมาใช้โดยแท้และมาปรับใช้กับสภาพทางสังคม การบัญญัติถึงพฤติการณ์หรือข้อเท็จจริงที่จะเป็นเหตุที่ทำให้ได้รับโทษหนักขึ้น ก็มีได้แบ่งออกเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะของการกระทำความผิดหรือตามประเภทของทรัพย์อย่างชัดเจน โดยบัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา 293 ถ้าหากว่าการลักทรัพย์ได้กระทำประกอบด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ในมาตรานี้ คือ

- (1) ลักทรัพย์เขาในเวลาค้ำคืนก็ดี
  - (2) ลักทรัพย์เขาโดยปีนป่าย หรือตัดช่องเข้าไปลักภายในบริเวณที่เขาทำไว้สำหรับป้องกัน ภัยอันตรายแก่คน หรือแก่ทรัพย์ก็ดี
  - (3) ลักทรัพย์เขาโดยมันย่องเบาเข้าทางช่องทางอันมิใช่สำหรับให้คนไปมา หรือใช้ช่องทางที่พรรคพวก หรือผู้สมรู้เป็นใจด้วยมันผู้ร้ายลอบเปิดไว้ให้ก็ดี
  - (4) ลักทรัพย์เขาโดยลอบไขกุญแจด้วยลูกกุญแจที่มันมีอยู่โดยผิดกฎหมาย หรือไขด้วยเครื่องมืออย่างอื่นก็ดี
  - (5) ลักทรัพย์เขาโดยมันงัดผ้าหรือพาเอาสิ่งที่เขาใช้บรรจุทรัพย์ไปก็ดี
  - (6) ลักทรัพย์เขาโดยอาศัยโอกาสที่เกิดเหตุภัยอันตราย เช่นว่า ในเวลาเกิดเพลิงไหม้ ดินระเบิด รถไฟชำรุด เรือเสีย หรือเวลามหาชนตื่นเหตุกลัวอันตรายเป็นต้น
  - (7) ลักทรัพย์เขาโดยมันมีศาสตราวุธติดตัวไปด้วยก็ดี
  - (8) ลักทรัพย์เขาโดยมันแปลงตัว หรือมอมหน้าเข้าไปลักทรัพย์ก็ดี
  - (9) ลักทรัพย์เขาโดยการปลอมตัวเป็นผู้อื่นก็ดี
  - (10) ลักทรัพย์เขาโดยมันปลอมว่ามันทำการตามอำนาจอันชอบด้วยกฎหมายก็ดี
  - (11) ลักทรัพย์เขาโดยมีพรรคพวกนับทั้งตัวมันตั้งแต่สองคนขึ้นไปก็ดี
- ถ้าผู้ใดลักทรัพย์ประกอบด้วยเหตุดังว่ามาในมาตรานี้ไซ้รู้ ท่านว่ามันมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนขึ้นไปจนถึงห้าปี และให้ปรับตั้งแต่ห้าสิบบาทขึ้นไปจนถึงพันบาทด้วยอีกโสดหนึ่ง

มาตรา 294 ถ้าหากว่าการลักทรัพย์ได้กระทำประกอบด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ในมาตรานี้ คือ

- (1) เข้าไปลักทรัพย์ถึงในเคหสถานที่เขาทรัพย์มิได้อนุญาตให้มันเข้าไปได้ก็ดี

- (2) ลักทรัพย์ในสถานที่บูชาในทางศาสนาก็ดี
- (3) ลักทรัพย์ในที่จอดรถไฟ ที่ท่าเรือ และที่รับส่งสินค้าก็ดี
- (4) ลักทรัพย์ที่จะใช้สำหรับราชการ หรือที่จะใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ก็ดี
- (5) ลักทรัพย์ของนาย หรือของผู้ที่เขาจ้างมันก็ดี
- (6) ลักปลุสสัตว์ หรือสัตว์พาหนะก็ดี

ถ้าผู้ใดลักทรัพย์กระทำประกอบด้วยเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังว่ามาในมาตรานี้ ท่านว่ามันมีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนขึ้นไปจนถึงห้าปี และให้ปรับตั้งแต่ร้อยบาทขึ้นไปจนถึงพันบาทด้วยอีกโทษหนึ่ง

ถ้าและมันผู้กระทำผิดนั้น ได้กระทำโดยอาการ หรือโดยอุบายอย่างหนึ่งอย่างใด เช่นว่ามาในมาตรา 293 นั้นด้วยไซ้ ท่านว่ามันต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ปีหนึ่งขึ้นไปจนถึงห้าปี และให้ปรับตั้งแต่ร้อยบาทขึ้นไปจนถึงพันบาทด้วยอีกโทษหนึ่ง

มาตรา 295 ถ้าผู้ใดลักทรัพย์ในเคหสถานในเวลาค่ำคืน และมันได้กระทำความผิดนั้น ประกอบด้วยเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังว่ามาในมาตรา 293 นั้น ด้วยไซ้ ท่านว่ามันต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไปจนถึงเจ็ดปี และให้ปรับตั้งแต่ร้อยบาทขึ้นไปจนถึงพันบาทด้วยอีกโทษหนึ่ง

มาตรา 296 ถ้าผู้ใดลักช้างแม่แต่เชือกเคียวก็ดี หรือลักปลุสสัตว์ หรือสัตว์พาหนะตั้งแต่สามตัวขึ้นไปก็ดี ท่านว่ามันต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไปจนถึงเจ็ดปี และให้ปรับตั้งแต่ร้อยบาทขึ้นไปจนถึงพันบาทด้วยอีกโทษหนึ่ง

3.1.3 ตามประมวลกฎหมายอาญา

หลังจากการประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญาในครั้งแรกเมื่อ ปี พ.ศ.2499 แล้ว เหตุการณ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ได้ถูกรวบรวมกำหนดไว้ใน มาตรา 335 เพียงมาตราเดียว แต่ภายหลังได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาเป็นระยรรวมถึงสี่ครั้งด้วยกัน

การแก้ไขเพิ่มเติมครั้งแรก ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2512 ได้มีการกำหนดให้การลักทรัพย์ประเภทของทรัพย์ที่เป็นพระพุทธรูป หรือวัตถุในทางศาสนาต้องรับโทษหนักขึ้น โดยบัญญัติไว้ใน มาตรา 335 ทวิ เพิ่มเข้ามาโดยแยกเป็นอีกมาตราหนึ่ง

การแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่สอง โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11 เป็นการเพิ่มลักษณะของการกระทำความผิด เช่น กระทำการลักทรัพย์โดยการแต่งเครื่องแบบทหาร หรือตำรวจ เช่นนี้ โดยให้มีอัตราโทษหนักขึ้น ตามมาตรา 336 ทวิ

การแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่สาม ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2525 เป็นการเพิ่มอัตราโทษในวรรคแรก และวรรคสอง ในมาตรา 335 และเพิ่มประเภทของทรัพย์บางประเภท เช่น โครกระบือ เครื่องกล หรือเครื่องจักร ให้ต้องรับโทษหนักขึ้น โดยบัญญัติไว้ในมาตรา 335 วรรคสี่ รวมทั้งเพิ่มอัตราโทษตามมาตรา 335 ทวิ ให้มีอัตราโทษที่หนักขึ้น

การแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่สี่ ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2530 ซึ่งเป็นการเพิ่มโทษสำหรับความผิดที่กระทำต่อทรัพย์ที่เป็น โค กระบือ เครื่องกล หรือเครื่องจักรที่มีอาชัปกสิกรรมไว้สำหรับประกอบกิจการ

จะพบได้ว่าการบัญญัติเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์นั้น ประมวลกฎหมายอาญาพยายามที่จะรวบรวมเหตุฉกรรจ์ต่างๆ ที่กระจัดกระจายไปอยู่ตามตราต่างๆ ในกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 ให้มาอยู่ในมาตราเดียวกัน แต่ดูเหมือนว่าความพยายามในการที่จะรวบรวมเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์มาอยู่ไว้ในมาตราเดียวกัน เป็นผลสำเร็จได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพราะภายหลังจากที่มีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญามาแล้วในระยะเวลาหนึ่ง ในส่วนของเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ก็ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตลอด รวมทั้งยังบัญญัติแยกออกมาเป็นมาตราต่างๆ ตามมาตรา 335 ทวิ และ 336 ทวิ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ ซึ่งก็ถือได้ว่าความผิดเหล่านี้เป็นการลักทรัพย์ในเหตุฉกรรจ์ด้วยเช่นกัน เพราะความผิดเหล่านี้มีพื้นฐานความรับผิดเช่นเดียวกับความผิดฐานลักทรัพย์ และยังมีอัตราโทษที่หนักกว่าอีกด้วย ส่วนเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ ก็เป็นความผิดที่มีพื้นฐานความรับผิดมาจากความผิดฐานลักทรัพย์เช่นกัน ดังนั้นการกระทำความผิดในเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานลักทรัพย์ ผู้กระทำความผิดจะต้องกระทำความผิดในความผิดฐานลักทรัพย์ ตามมาตรา 334¹² มาก่อน ซึ่งความผิดฐานนี้มีคุณธรรมทางกฎหมาย คือ การคุ้มครองกรรมสิทธิ์และการครอบครองโดยมีโครงสร้างความรับผิดทางอาญา ดังนี้

¹² ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 บัญญัติว่า “ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกพันบาท”

1. องค์ประกอบภายนอก

ก. การเอาไป กฎหมายไม่ได้ให้นิยาม คำว่า “เอาไป” ไว้ว่ามีความหมายเพียงใด ดังนั้นโดยลักษณะของการเอาไปจึงมีความหมายที่กว้าง แต่อย่างไรก็ตามผลจากการเอาไปนั้นจะทำให้ทรัพย์สินได้เคลื่อนที่ จากที่ที่เคยอยู่เดิมในลักษณะที่จะพาเอาไปได้ไม่ว่าจะ โดยตรงหรือทางอ้อม¹³ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการกระทำที่เป็นการทำร้ายคุณธรรมทางกฎหมาย คือ ทำร้ายกรรมสิทธิ์กับการครอบครอง เมื่อการเอาไปมีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนที่ของทรัพย์สิน จึงทำให้เข้าใจได้ว่าความผิดฐานลักทรัพย์จะกระทำได้กับทรัพย์สินที่มีลักษณะเป็นสังหาริมทรัพย์เท่านั้น โดยไม่สามารถที่จะกระทำต่อทรัพย์สินที่มีลักษณะเป็นอสังหาริมทรัพย์ได้ เช่น การลักที่ดิน แต่อย่างไรก็ตามถ้าทรัพย์สินที่มีลักษณะเป็นอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน ได้ทำให้เปลี่ยนสภาพเป็นทรัพย์สินสามารถเคลื่อนที่ได้ โดยการขุดดินขึ้นมาการเอาทรัพย์สินนั้นไปก็มีความผิดฐานลักทรัพย์ได้เช่นกัน เมื่อพิจารณาถึงการเอาไปก็ย่อมอนุมานได้ว่าทรัพย์สินนั้นจะต้องสามารถเคลื่อนที่ได้และจะต้องเป็นวัตถุมีรูปร่าง¹⁴

ข. ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย องค์ประกอบนี้เป็นการยืนยันถึงสถานะของทรัพย์สินที่ถูกเอาไปต้องเป็นทรัพย์สินที่มีเจ้าของโดยกรรมสิทธิ์ หรืออาจกล่าวได้ว่าอยู่ในฐานะเป็นทรัพย์สินสิทธิ แต่ถ้าเป็นทรัพย์สินที่ไม่มีผู้ใดถือกรรมสิทธิ์เอาไว้ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินนอกพาณิชย์ หรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ยังไม่มีผู้ใดถือเอา หรือเข้ายึดถือครอบครอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1318¹⁵ เช่น แร่ในที่ดิน หรือไม้ในป่า หรือเป็นทรัพย์สินที่เจ้าของเลิกการครอบครองด้วยเจตนาสละกรรมสิทธิ์ ทรัพย์สินนั้นก็กลายเป็นทรัพย์สินไม่มีเจ้าของตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ 1319¹⁶ เช่น เลือคสุกรที่โรงงานได้กวาดทิ้งไป โดยไม่ได้หวงแหนต่อไปแล้ว หรือข้าวที่ตกในนาที่เหลือจากเจ้าของเก็บเกี่ยว ผู้ใดเอาไปซึ่งทรัพย์สินเหล่านี้ก็ไม่มี ความผิดฐานลักทรัพย์ นอกจากทรัพย์สินนั้นจะต้องมีผู้ถือกรรมสิทธิ์เอาไว้แล้ว ทรัพย์สินนั้นยังจะต้องเป็นของผู้อื่นหรือมีผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ถ้าเป็นการเอาไปซึ่งทรัพย์สินของตนเองซึ่งอยู่ในการ

¹³สมศักดิ์ สิงห์พันธุ์, คำอธิบายกฎหมายอาญา เล่ม 4 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522), หน้า 309.

¹⁴คำพิพากษาฎีกาที่ 5161/2547

¹⁵ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1318 บัญญัติว่า บุคคลอาจได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์แห่งสังหาริมทรัพย์อันไม่มีเจ้าของ โดยเข้าถือเอา เว้นแต่การเข้าถือเอานั้นต้องห้ามตามกฎหมาย หรือฝ่าฝืนสิทธิของบุคคลอื่นที่จะเข้าถือเอาสังหาริมทรัพย์นั้น

¹⁶ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1319 บัญญัติว่า ถ้าเจ้าของสังหาริมทรัพย์เลิกการครอบครองทรัพย์สินด้วยเจตนาสละกรรมสิทธิ์ไว้ ท่านว่าทรัพย์สินนั้นไม่มีเจ้าของ

ครอบครองของผู้อื่นการเอาไปเช่นนี้ก็ไม่มีคามผิดฐานลักทรัพย์ ทั้งนี้ผู้นั้นจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือจะเป็นนิติบุคคลก็ได้

2. องค์ประกอบภายใน

ก. เจตนาธรรมดา คือ ผู้กระทำจะต้องรู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 คือต้องมีเจตนาโดยรู้ว่าทรัพย์นั้นเป็นของผู้อื่น หรือเป็นทรัพย์ที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของอยู่ด้วย ถ้าผู้กระทำไม่รู้ผู้กระทำก็ไม่ต้องรับผิด ถึงแม้การไม่รู้จะเกิดขึ้นจากความประมาทก็ตาม เพราะความผิดฐานลักทรัพย์จะต้องรับผิดในกรณีที่กระทำโดยเจตนาเท่านั้น

ข. มูลเหตุจูงใจ คือ โดยทุจริต หมายถึง เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ประโยชน์ในความหมายของความผิดฐานลักทรัพย์นี้ หมายถึง ประโยชน์ในตัวทรัพย์ เช่น การลักทรัพย์และการนำทรัพย์นั้นไปขายต่อผู้อื่น หรือนำทรัพย์นั้นมาใช้เป็นประโยชน์กับตนเอง ดังนั้น ถ้าผู้กระทำความผิดแม้จะมีการเอาทรัพย์ไปแต่ไม่ได้มีมูลเหตุจูงใจโดยทุจริต ผู้นั้นก็ไม่มีคามผิดฐานลักทรัพย์ เช่น นาย ก นำปากกาของ นาย ข ที่นาย ข ลืมไว้ในห้องสมุดไปคืนให้กับ นาย ข การที่นาย ก ได้เอาปากกาไปนั้น นาย ก ไม่ได้ประโยชน์อะไรจากตัวทรัพย์นั้น กล่าวคือ นาย ก ขาดมูลเหตุจูงใจโดยทุจริตจากการเอาทรัพย์นั้นไป ทั้งนี้โดยทุจริตผู้กระทำก็จะต้องมีอยู่ในขณะเอาไป

ความผิดฐานลักทรัพย์กฎหมายได้คุ้มครองถึงกรรมสิทธิ์ และการครอบครองซึ่งทรัพย์ โดยผู้กระทำความผิดจะต้องมีการกระทำที่ครบทั้งองค์ประกอบภายนอก และองค์ประกอบภายในอันเป็นโครงสร้างในความรับผิดทางอาญา ซึ่งในส่วนของเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ก็เช่นเดียวกัน แต่ในส่วนของความรับผิดในเหตุฉกรรจ์จะต้องมีพฤติการณ์หรือข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุทำให้ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้นประกอบความอยู่ด้วย พฤติการณ์หรือข้อเท็จจริงที่ทำให้ได้รับโทษหนักขึ้นในความผิดฐานลักทรัพย์ ได้ถูกบัญญัติไว้ใน มาตรา 335 มาตรา 335 ทวิ และ มาตรา 336 ทวิ ดังนี้

บทบัญญัติ ตามมาตรา 335

1. ในเวลากลางคืน

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1(11) ได้ให้ความหมายของคำว่า “กลางคืน” หมายความว่า เวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น คำว่าพระอาทิตย์ขึ้นหรือพระอาทิตย์ตกมีความหมายเพียงใดในเรื่องนี้ ได้มีแนวคำพิพากษาฎีกาได้วินิจฉัยถึงพระอาทิตย์ขึ้น หมายถึง พระอาทิตย์พ้นขอบฟ้าแล้ว¹⁷ ในทางกลับกันพระอาทิตย์ตกย่อมหมายถึงพระอาทิตย์ลับขอบฟ้าแล้ว ซึ่งการพ้นขอบฟ้าและการลับขอบฟ้าย่อมหมายถึง การพ้นขอบฟ้าและลับขอบฟ้าทั้งดวง

ทั้งนี้การกำหนดในเวลากลางคืนให้เป็นเหตุฉกรรจ์ ก็เนื่องจากการกระทำความคิดนี้เป็นการถือเอาความมืดเป็นเหตุฉกรรจ์ เพราะทำให้การลักทรัพย์สะดวกขึ้น¹⁸ การที่เจ้าทรัพย์จะรู้ตัวเพื่อขัดขวางการโจรกรรมก็ย่อมมีน้อยลง นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับผู้กระทำความผิดหลบหนีได้ง่าย ในขณะที่ถูกติดตามจับตัว

2. ในที่หรือบริเวณที่มีเหตุเพลิงไหม้ การระเบิด อุทกภัย หรือในที่หรือบริเวณที่มีอุบัติเหตุ เหตุทุกขภัยแก่รถไฟ หรือยานพาหนะอื่นที่ประชาชนโดยสาร หรือภัยพิบัติอื่นทำนองเดียวกัน หรืออาศัยโอกาสที่มีเหตุเช่นว่านั้น หรืออาศัยโอกาสที่ประชาชนกำลังตื่นกลัวอันตรายใดๆ

การกระทำความผิดในลักษณะนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี คือ

ก. กระทำความผิดในที่หรือบริเวณมีเหตุเพลิงไหม้ การระเบิด อุทกภัย หรือในที่หรือบริเวณที่มีอุบัติเหตุ เหตุทุกขภัยแก่รถไฟ หรือยานพาหนะอื่นที่ประชาชนโดยสาร หรือภัยพิบัติอื่นทำนองเดียวกัน ด้วยเหตุที่กฎหมายกำหนดให้การลักทรัพย์ในลักษณะดังกล่าวนี้เป็นเหตุฉกรรจ์ ก็เนื่องจากการกระทำในลักษณะนี้เป็นการกระทำที่สะดวกต่อการกระทำความผิด และยังเป็นการกระทำที่ไร้ศีลธรรมอย่างร้ายแรง เพราะเป็นการซ้ำเติมผู้ประสบเคราะห์ร้ายจากภัยพิบัติ¹⁹ ซึ่งเหตุต่างๆที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเหตุเพลิงไหม้ หรือการระเบิด นั้นจะต้องเป็นภัยพิบัติ ก็จะต้องเป็นภัยที่ร้ายแรงอันก่อให้เกิด หรือน่ากลัวจะเกิดความพินาศฉิบหาย ถ้าไม่เป็นภัยพิบัติก็ไม่เป็นเหตุที่ทำให้รับโทษหนักขึ้น เช่น การที่มีบุคคลจุดไฟเผาขยะมูลฝอย หรือเผาไร่ และการเผาที่ไม่ลุกลามติดทรัพย์อย่างอื่น หรือบ้านเรือน

¹⁷คำพิพากษาฎีกาที่ 530/2487

¹⁸หยุด แสงอุทัย, กฎหมายอาญา ภาค 2-3, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523), หน้า 448.

¹⁹เรื่องเดียวกัน, หน้า 448.

ส่วนการกระทำในที่หรือบริเวณที่มีอุบัติเหตุ เหตุทุกขภัยแรงแถไฟฟ้า หรือยานพาหนะอื่นที่ประชาชนโดยสาร ก็จำกัดไว้เฉพาะยานพาหนะที่ใช้สำหรับประชาชนโดยสารเท่านั้น ถ้าเป็นหัวจักร หรือขบวนสินค้า หรือรถยนต์ส่วนตัวก็ไม่เป็นเหตุที่ทำให้ได้รับโทษหนักขึ้น

ข. กระทำความคิดโดยอาศัยโอกาสที่มีเหตุตามกรณีแรก หรือเหตุที่ประชาชนกำลังตื่นกลัว การกระทำความผิดตามลักษณะนี้เป็นการกระทำโดยการอาศัยโอกาส หรือเป็นการฉวยโอกาสจากการที่เจ้าทรัพย์อยู่ในภาวะที่ไม่สามารถระมัดระวัง หรืออยู่ในภาวะที่ตื่นตระหนกตกใจดังนั้นการกระทำความผิดแม้จะไม่ได้กระทำขึ้นในที่ หรือบริเวณที่เกิดเหตุแต่ถ้าได้กระทำโดยอาศัยโอกาสที่มีเหตุเช่นว่านั้น ก็ต้องรับโทษในเหตุฉกรรจ์เช่นกัน เหตุที่เกิดขึ้นนอกจากจะเป็นเหตุที่เกิดขึ้นตามกรณีแรกแล้ว ยังรวมความถึงเหตุที่เป็นอันตรายใดๆ ที่ทำให้ประชาชนตื่นกลัวอีกด้วย เช่น ในกรณีที่เกิดเหตุมีเชื้อหลุดออกมาจากสวนสัตว์ แล้วทำให้ผู้คนที่อยู่ในบริเวณนั้นแตกตื่น แล้วผู้กระทำความผิดได้อาศัยโอกาสนั้นกระทำการลักทรัพย์

ทั้งนี้การรับโทษหนักขึ้นจากการกระทำในกรณีนี้ กฎหมายได้พิจารณาจากการกระทำว่าเป็นการกระทำความผิดที่ได้กระทำในที่หรือบริเวณที่เกิดเหตุ หรือเป็นการกระทำความผิดที่ได้กระทำโดยอาศัยโอกาสที่มีเหตุเช่นนั้นหรือไม่ ส่วนผู้เสียหายจะเป็นผู้ที่ได้ประสบเหตุจากอุบัติเหตุ หรือเหตุเพลิงไหม้หรือไม่ ไม่ใช่ข้อพิจารณาของการกำหนดโทษให้หนักขึ้น

3. โดยทำอันตรายเป็นสิ่งกีดกันสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์ หรือโดยผ่านสิ่งเช่นว่านั้นเข้าไปด้วยประการใดๆ

การกระทำความผิดตามลักษณะนี้เป็นการกระทำความผิดต่อทรัพย์ ที่อยู่ภายในหรือภายใต้การพิทักษ์จากสิ่งกีดกัน ไม่ว่าสิ่งกีดกันนั้นจะกระทำขึ้นเพื่อคุ้มครองทรัพย์นั่นเองหรือเพื่อคุ้มครองบุคคลก็ตาม แต่สิ่งกีดกันจะต้องเป็นสิ่งที่ได้ขัดขวาง หรือสร้างอุปสรรคต่อการลักทรัพย์ เช่น รั้ว ซึ่งสูงกรง หน้าต่าง หรือประตู แต่กุญแจที่ใส่รถจักรยานยนต์ไม่ถือเป็นสิ่งกีดกัน²⁰ หรือการลักรถยนต์ทั้งคันโดยผ่านประตูรถยนต์เข้าไป ไม่ถือว่าประตูรถยนต์เป็นสิ่งกีดกันของรถยนต์²¹ แต่ถ้าการลักทรัพย์ผู้กระทำความผิดได้เข้าไปลักทรัพย์ในรถยนต์ เช่น เครื่องเสียงวิทยุ การกระทำเช่นนี้ถือว่าเป็นการลักทรัพย์ในเหตุฉกรรจ์ เพราะในกรณีนี้ประตูรถยนต์ถือเป็นสิ่งกีดกันของทรัพย์ที่อยู่ในรถยนต์²²

²⁰ คำพิพากษาฎีกาที่ 1080/2511

²¹ คำพิพากษาฎีกาที่ 2447/2527

²² คำพิพากษาฎีกาที่ 3005/2543

ลักษณะของการกระทำความผิดสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี

ก. โดยทำอันตรายต่อสิ่งติดกัน กล่าวคือ เป็นการทำให้สิ่งติดกันเสียหายหรือหมดสภาพในคุณค่าที่จะเป็นสิ่งที่ติดกันอีกต่อไป ถ้าการกระทำนั้นมีได้เป็นการทำให้สิ่งติดกันเสียหายหรือหมดสภาพ การกระทำนั้นก็มิใช่เป็นการกระทำความอันตรายต่อสิ่งติดกัน เช่น การใช้กุญแจปลอมไขกุญแจประตูรถ หรือการใช้กุญแจผิดกฎหมายไขตู้โชว์ ซึ่งทั้งสองกรณีนี้มีได้เป็นการกระทำที่ทำให้สิ่งติดกันนั้นเสียหายแต่อย่างใด การกระทำโดยทำอันตรายต่อสิ่งติดกันนี้ บุคคลไม่จำเป็นต้องเอาตัวเข้าไปด้วย เช่น กดหน้าต่างให้เปิดออกแล้วเอื้อมมือเข้าไปหยิบทรัพย์สิน

ข. โดยผ่านสิ่งติดกันเข้าไปด้วยประการใด ซึ่งการกระทำในลักษณะนี้แม้ผู้กระทำจะมีได้ทำอันตรายต่อสิ่งติดกันก็ตาม แต่จะต้องกระทำโดยผ่านสิ่งติดกันเข้าไปไม่ว่าด้วยประการใด เช่น การปีนรั้วบ้าน หรือปีนประตู หรือใช้บันไดพาดกับรั้วบ้าน ซึ่งโดยการเข้าไปในนั้นจะต้องเข้าไปทั้งตัวหรือไม่ในประเด็นนี้ เทียบเคียงได้กับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 996/2492 ซึ่งวินิจฉัยว่าการเข้าไปต้องเข้าไปทั้งตัว ไม่ใช่เพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายเข้าไป เช่น การใช้มือลอดช่องไปหยิบทรัพย์สิน และถ้าการผ่านเข้าไปในนั้นสิ่งติดกันไม่ได้อยู่ในลักษณะที่เป็นสิ่งติดกัน หรือพ้นจากสภาพที่จะเป็นสิ่งที่ติดกันการผ่านเข้าไปในนั้น ก็ถือไม่ได้ว่าเป็นการลักทรัพย์โดยผ่านสิ่งติดกันเข้าไปด้วยประการใด เช่น การเข้าไปลักทรัพย์ในห้องนอนของเจ้าทรัพย์โดยที่ประตูห้องนอนเปิดอยู่ เช่นนี้ประตูห้องนอนที่เปิดอยู่จึงมิใช่เป็นสิ่งที่ติดกัน²³ ทั้งนี้ประตูแม้โดยลักษณะของการใช้ หรือโดยสภาพจะเป็นสิ่งที่ติดกันก็ตาม แต่ถ้าในขณะที่กระทำความผิดประตูนั้นมิได้อยู่ในสภาพที่จะใช้เป็นที่ติดกันได้ และการหันสภาพจากเป็นสิ่งที่ติดกันก็มีได้เกิดขึ้นจากฝ่ายผู้กระทำความผิด ประตูนั้นก็มิใช่เป็นสิ่งที่ติดกัน

4. โดยเข้าทางช่องทางซึ่งได้ทำขึ้นโดยไม่ได้จ้างให้เป็นทางคนเข้า หรือเข้าทางช่องทางซึ่งผู้เป็นใจเปิดไว้ให้

ลักษณะของการกระทำความผิดนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี คือ

ก. โดยการเข้าช่องทางซึ่งได้ทำขึ้น โดยไม่ได้จ้างให้เป็นทางคนเข้า หมายถึง ช่องทางที่ได้ทำขึ้นหรือมีอยู่ก่อนการกระทำความผิด และจะต้องเป็นช่องทางที่บุคคลเป็นผู้กระทำขึ้น เช่น หน้าต่าง ช่องลม ปล่องไฟ แต่ถ้าเป็นช่องทางที่เกิดขึ้นเอง เช่น ดินยุบทำให้เกิดเป็นช่องระหว่างพื้นดินกับรั้วบ้าน หรือสุนัขแหวกรั้วต้นไม้เป็นช่องทาง เช่นนี้ มิได้อยู่ในความหมายของช่องทางที่ได้ทำขึ้น

²³ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 98/2532

ข. โดยเข้าช่องทาง ซึ่งผู้เป็นใจเปิดไว้ให้โดยวัตถุประสงค์ของช่องทางนี้จะ เป็นช่องทางที่จำองให้เป็นทางคนเข้าหรือไม่ก็ได้ แต่ต่างจากกรณีแรกที่จำกัดไว้เฉพาะที่เป็น ช่องทางที่ไม่ได้จำองให้เป็นทางคนเข้าเท่านั้น แต่ช่องทางนี้ก็จะต้องเกิดขึ้นจากมีผู้เป็นใจเปิดไว้ให้ เช่น การจัดพื้นบ้านให้เป็นช่องทางให้เข้าได้ หรือการเปิดหลังคา หรือการเปิดประตู ซึ่งการเปิดนี้ยัง หมายความว่ารวมถึงเพียงแต่เปิดกลอนประตู หรือกลอนหน้าต่างด้วย ผู้เป็นใจ หมายถึง เฉพาะผู้เป็น ใจในการลักทรัพย์ แต่ไม่หมายความรวมถึง กรณีของเจ้าทรัพย์เปิดช่องทางไว้ให้เพื่อที่จะล่อให้ ผู้กระทำความผิดเข้าไปลักทรัพย์

5. โดยแปลงตัวหรือปลอมตัวเป็นผู้อื่น มอมหน้าหรือทำด้วยประการอื่นเพื่อไม่ให้ เห็นหรือจำหน้าได้

การกระทำความผิดในลักษณะนี้ ผู้กระทำความผิดได้กระทำเพื่อทำให้บุคคล อื่นนั้นสำคัญผิดในรูปพรรณ หรือเพื่อปิดบัง อำพรางในรูปพรรณของตน ด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

ก. การแปลงตัว เป็นวิธีการที่กระทำขึ้นเพื่อเปลี่ยนหน้าตา หรือรูปพรรณ ซึ่งเป็นอยู่เดิม เช่น การใส่วิก การข้อมผม การใส่หมวก หรือการตกแต่งหน้าตา

ข. การปลอมตัวเป็นบุคคลอื่น เป็นข้อความที่ชัดเจนว่าจะต้องเป็นการ ปลอมตัวเป็นผู้อื่น คำว่า ผู้อื่นนี้จะมีความหมายเพียงใด ซึ่งเรื่องนี้ก็มีความเห็นที่แตกต่างกันไป โดย ฝ่ายแรกเห็นว่าผู้อื่นนั้น หมายถึงบุคคลซึ่งมีตัวอยู่ เช่น นาย ก ปลอมตัวให้เหมือน นาย ข แล้วไปลัก ทรัพย์ แสดงว่า นาย ข นั้นจะต้องมีตัวอยู่จริง ส่วนฝ่ายที่สองเห็นว่า การปลอมตัวเป็นบุคคลอื่นนั้น เป็นการกระทำเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นบุคคลอีกคนหนึ่ง โดยจะมีหรือไม่ก็ได้ เช่น การปลอมเป็น พระในวัดแห่งหนึ่ง แม้จะไม่ได้ปลอมให้เหมือนพระรูปพระรูปหนึ่งรูปใดในวัดแห่งนั้นก็ตาม ซึ่ง ความเห็นฝ่ายแรกน่าจะเป็นความเห็นที่เป็นการสนับสนุนเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพราะกฎหมาย กำหนดขึ้นเพื่อที่จะคุ้มครองบุคคลอื่น หรือบุคคลที่ถูกปลอมที่มีตัวตนเท่านั้น ไม่รวมถึงบุคคลที่ไม่ มีตัวตนอยู่ด้วย ซึ่งการปลอมตัวเป็นบุคคลที่ไม่มีตัวตนอยู่นั้นน่าจะเป็นเรื่องของการกระทำใดๆ ด้วยเจตนาที่จะปิดบังหรืออำพรางหน้าตาหรือตัวตนที่แท้จริงของตน

ค. การมอมหน้า เป็นการกระทำใดๆด้วยเจตนาที่จะปิดบังหรืออำพราง หน้าตาหรือตัวตนที่แท้จริงของตน เช่น ใช้โคลนหรือดินหม้อทาหน้า หรือกระทำด้วยประการอื่น เช่น การนำหมวกไหมพรมมาใส่ หรือการใส่หมวกกันน็อก หรือการสวมหน้ากาก ทั้งนี้การกระทำ ตามวิธีการนี้จะต้องกระทำเพื่อไม่ให้บุคคลอื่นเห็นหรือจำหน้าได้

6. โดยลวงว่าเป็นเจ้าพนักงาน

การลักทรัพย์โดยลวงว่าเป็นเจ้าพนักงานถูกกำหนดโทษให้หนักขึ้น เพราะเป็นการกระทำที่กระทบต่อความน่าเชื่อถือของเจ้าพนักงาน²⁴ ลวง หมายถึง ทำให้หลงว่าเป็นจริงในสิ่งที่ไม่เป็นจริง²⁵ โดยอาจจะกระทำด้วยการแต่งเครื่องแบบ หรือด้วยการแสดงกิริยาท่าทางเป็นเจ้าพนักงาน แต่ถ้าผู้กระทำเป็นเจ้าพนักงานที่แท้จริงก็ไม่มี ความผิดในเหตุฉกรรจ์ มีความผิดเพียงการลักทรัพย์ธรรมดา²⁶ อย่างไรก็ตามแม้ผู้กระทำจะเป็นเจ้าพนักงาน แต่ถ้าเจ้าพนักงานผู้นั้นมีอำนาจหน้าที่อย่างหนึ่ง แล้วไปลวงว่าเป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจหน้าที่อีกอย่างหนึ่ง เช่น ดนเป็นหัวหน้ากรมบัญชีกลางไปลวงว่าเป็นเจ้าพนักงานตำรวจเข้าตรวจค้นของผิดกฎหมายแล้วลักทรัพย์ เช่นนี้ก็เป็นการลวงว่าเป็นเจ้าพนักงาน²⁷ ดังนั้นผู้กระทำความผิดในกรณีนี้จึงมิได้จำกัดเพียงแต่เป็นราษฎรเท่านั้น หากแต่ยังหมายรวมถึงผู้เป็นเจ้าพนักงานเองเป็นผู้ทำการลวงด้วย

7. โดยมีอาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป

การกำหนดให้ลักษณะของการกระทำความผิดในลักษณะนี้ ต้องรับโทษหนักขึ้น เพราะอาจเป็นอันตรายแก่เจ้าทรัพย์หรือคนในบ้านเจ้าทรัพย์ได้²⁸ เนื่องจากอาวุธเป็นสิ่งที่ใช้ในการทำลายล้างและยังสร้างความหวาดกลัวต่อผู้พบเห็นได้ ส่วนการกระทำที่มีบุคคลหลายคนร่วมกันกระทำความผิด ก็อาจเป็นการก่อให้เกิดอันตรายแก่เจ้าทรัพย์ได้ อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มโอกาสในการกระทำความผิดให้สำเร็จมากขึ้น หรือทำให้การลักทรัพย์ได้ทรัพย์ไปเป็นจำนวนมาก และทำให้ฝ่ายผู้กระทำความผิดมีทางที่จะต่อสู้ป้องกัน ต่อการกระทำอันเป็นการขัดขวางการกระทำความผิดได้

ความหมายของคำว่า อาวุธ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1 (5) หมายรวมถึงสิ่งซึ่งไม่เป็นอาวุธโดยสภาพ แต่ซึ่งได้ใช้หรือเจตนาจะใช้ประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธ อาวุธจึงสามารถแบ่งออกได้เป็นสามชนิด คือ

²⁴สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล, ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา, พิมพ์ครั้งที่ 3(กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2539), หน้า 67.

²⁵พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525

²⁶หยุด แสงอุทัย, กฎหมายอาญา ภาค 2-3, หน้า 449.

²⁷สมศักดิ์ สิงห์พันธุ์, คำอธิบายกฎหมายอาญา เล่ม 4, หน้า 347.

²⁸หยุด แสงอุทัย, กฎหมายอาญา ภาค 2-3, หน้า 450.

ก. อาวุธโดยสภาพ เช่น ปืน คาน หอก ลูกกระเบิด

ข. สิ่งซึ่งไม่เป็นอาวุธโดยสภาพ แต่เป็นอาวุธโดยได้ใช้ประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธ เช่น ปากกาซึ่งนำมาใช้แทงร่างกาย หรือไม้กอล์ฟที่นำมาใช้ทำร้ายผู้อื่นโดยการตี

ค. สิ่งซึ่งไม่เป็นอาวุธโดยสภาพ แต่เป็นอาวุธโดยเจตนาจะใช้ประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธ เป็นสิ่งที่ผู้กระทำความผิดยังมีได้ใช้สิ่งนั้นหากแต่เพียงมีเจตนาที่จะใช้สิ่งนั้นอย่างอาวุธ เช่น ไม้กอล์ฟที่ผู้กระทำความผิดมีเจตนาที่จะใช้นำมาทำร้ายผู้เสียหาย แม้ยังมีได้นำไม้กอล์ฟนั้นมาใช้ในการกระทำความผิดก็ตาม

ในเรื่องนี้ในการพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา ที่ประชุมมีความเห็นว่า อาวุธหมายถึงเฉพาะอาวุธโดยสภาพเท่านั้น²⁹ แต่ในเรื่องนี้ก็ยังไม่มีความพิพากษาของศาลวินิจฉัยเอาไว้ว่าอาวุธในกรณีนี้มีความหมายถึงสิ่งซึ่งเป็นอาวุธโดยสภาพเท่านั้นหรือไม่

การลักทรัพย์โดยมีอาวุธนี้ จะต้องเป็นการมีอาวุธติดตัวมาก่อนที่จะทำการลักทรัพย์ แต่ถ้าผู้กระทำความผิดได้อาวุธมาในระหว่างการลักทรัพย์ ในกรณีนี้ไม่ถือว่าเป็นการลักทรัพย์โดยมีอาวุธ³⁰ การมีอาวุธกฎหมายไม่ได้กำหนดถึงความมุ่งหมายของผู้กระทำความผิดว่า จะต้องมีไว้เพื่อประการใดหรือเพื่อกระทำความผิด ฉะนั้นแม้ผู้กระทำความผิดจะมีได้มีไว้เพื่อกระทำความผิดก็ตามผู้กระทำความผิดก็ต้องรับโทษหนักขึ้นเช่นกัน เช่น จำเลยมีมีดและขวาน แม้ไม่ปรากฏว่าจำเลยถือไปในลักษณะที่จะทำให้เห็นว่าจะใช้ทำร้ายผู้เสียหาย³¹ หรือจำเลยลักทรัพย์โดยมีศาสตราวุธ แม้จะปรากฏว่ามีติดตัวไปเพื่อประโยชน์อย่างอื่น มิได้ประสงค์จะเอาไปทำการลักทรัพย์³² หรือการที่จำเลยถือมีดปลายแหลมเดินเข้าไปห้องนอนของผู้เสียหาย โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยใช้มีดจ้องจี้หรือแสดงท่าทีให้เห็นว่าเป็นการขู่ขู่ว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้เสียหาย³³ อย่างไรก็ตามการลักทรัพย์โดยมีอาวุธ ผู้กระทำความผิดต้องทราบว่สิ่งที่ตนนำมาติดตัวเป็นอาวุธด้วย³⁴

²⁹รายงานการประชุมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาครั้งที่ 382/455/2485 (อังคารที่ 8 ธันวาคม 2485)

³⁰คำพิพากษาฎีกาที่ 886/2492

³¹คำพิพากษาฎีกาที่ 730/2509

³²คำพิพากษาฎีกาที่ 204/2477

³³คำพิพากษาฎีกาที่ 2822/2525

³⁴หยุด แสงอุทัย, กฎหมายอาญา ภาค 2-3, หน้า 450.

ส่วนการลัทธิพิศุโดยร่วมกันกระทำความคิด คือ ต้องเป็นการกระทำโดยมีเจตนา และมีการกระทำร่วมกันในขณะกระทำความคิด³⁵ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 86 เช่น คนหนึ่งล้วงกระเป๋า แล้วส่งให้เพื่อนอีกคนหนึ่ง³⁶ ถ้าต่างคนต่างไม่มีเจตนาร่วมกันก็ไม่ถือว่าเป็นการลัทธิพิศุโดยร่วมกัน เช่น จำเลยทั้ง 4 คน เดินมาระหว่างทางต่างคนต่างลักอ้อมมารับประทานคนละลำ กรณีนี้ไม่ถือว่าเป็นการร่วมกันกระทำความคิด³⁷

8. ในเคหสถาน สถานที่ราชการหรือสถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้บริการสาธารณะที่ตนได้เข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือซ่อนตัวอยู่ในสถานที่นั้นๆ

เคหสถาน ความหมายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1(4) หมายถึง “ที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัย เช่น เรือน โรง เรือ หรือแพ ซึ่งคนอยู่อาศัย และให้หมายความรวมถึงบริเวณของที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยนั้นด้วยจะมีรั้วหรือไม่ก็ตาม” จากความหมายนั้น เคหสถาน สามารถที่จะเป็นได้ทั้งอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ แต่จะต้องใช้เป็นที่อยู่อาศัย เช่น เกวียนซึ่งเจ้าของใช้เป็นที่อยู่ประจำตลอดทั้งกลางวันกลางคืน³⁸ หรือเพิงซึ่งทำไว้ชั่วคราวสำหรับนอน³⁹ ส่วน “บริเวณที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย” นั้นไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นที่อยู่อาศัยด้วย เช่น ครัวเรือนที่ไม่มีคนอยู่อาศัย แต่อยู่ติดเนื่องกับตัวเรือนที่มีคนอยู่อาศัย⁴⁰ หรือเล่าไก่ห่างจากตัวเรือนประมาณ 1 เมตร แม้จะแยกออกไปต่างหากจากตัวเรือน ก็ยังอยู่ในที่ดินอันเป็นบริเวณของโรงเรือน⁴¹

สถานที่ราชการ หมายถึง สถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติราชการตามปกติ เช่น กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ⁴² โดยไม่หมายความรวมถึง สถานที่ขององค์กรเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ

³⁵ เกียรติจักร วัจนะสวัสดิ์, คำอธิบายกฎหมายอาญาภาค 1, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538), หน้า 396.

³⁶ คำพิพากษาฎีกาที่ 858/2471

³⁷ คำพิพากษาฎีกาที่ 463/2468

³⁸ คำพิพากษาฎีกาที่ 542/2471

³⁹ คำพิพากษาฎีกาที่ 197/2475

⁴⁰ คำพิพากษาฎีกาที่ 513/2493

⁴¹ คำพิพากษาฎีกาที่ 393/2509

⁴² สมศักดิ์ สิงห์พันธุ์, คำอธิบายกฎหมายอาญา เล่ม 4, หน้า 352.

เช่น สำนักงานประสานงขลาเป็นส่วนงานของประสานภูมิภาคซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ มิใช่สถานที่ราชการ⁴³

สถานที่จัดไว้เพื่อสาธารณะ หมายถึง สถานที่ที่จัดให้มีขึ้นเพื่อให้บริการต่างๆ แก่ประชาชน เช่น โรงพยาบาล หอสมุดแห่งชาติ โดยที่กรรมสิทธิ์นั้นจะเป็นของรัฐหรือหน่วยงานของราชการหรือไม่ก็ได้

นอกจากนั้นการกระทำความผิดก็จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ

ก. ได้เข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาต การเข้าไปนี้ผู้กระทำความผิดจะต้องเข้าไปทั้งตัว มิใช่เพียงแต่ยื่นมือผ่านบานเลื่อนไม้เข้าไปในห้องพักของผู้เสียหาย⁴⁴ โดยการได้รับอนุญาตจะต้องเป็นการได้รับอนุญาตจากผู้ที่มิอำนาจอนุญาต คือ เจ้าของสถานที่หรือผู้ที่อยู่ในฐานะที่ดูแลรักษาสถานที่แทนเจ้าของ⁴⁵ ซึ่งการอนุญาตอาจเป็นได้ทั้งโดยชัดแจ้งและโดยปริยาย เช่น การที่จำเลยเข้าไปลักสุราและนุหรีในร้านค้าซึ่งเปิดขายอยู่แม้จะเป็นเคหสถานของผู้เสียหายใช้อาศัย⁴⁶ หรือการที่จำเลยเอาข้าวต้มมัดไปขายแก่ผู้อยู่ในเคหสถานถึงในเคหสถาน⁴⁷ ซึ่งการเข้าไปทั้งสองกรณีเป็นการเข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาตโดยปริยาย จึงไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ในเคหสถาน แต่ถ้าได้รับอนุญาตเฉพาะบางส่วนถ้าเข้าไปลักทรัพย์ในส่วนที่ไม่ได้รับอนุญาต ก็มีความผิดฐานลักทรัพย์ในเคหสถาน เช่น เจ้าทรัพย์ให้จำเลยเฝ้าบ้าน แต่เจ้าทรัพย์ใส่กุญแจห้องเก็บทรัพย์ไว้ ดังนี้ ถือว่าเจ้าทรัพย์มิได้อนุญาตให้จำเลยเข้าไปในห้องนั้น⁴⁸

ข. ได้เข้าไปซ่อนตัวในสถานที่นั้นๆ ก่อนที่จะมีการเข้าไปซ่อนตัวในกรณีนี้จะได้จะต้องมีการเข้าไปก่อนส่วนการเข้าไปนั้นแม้จะได้รับอนุญาตก็ตาม ถ้าหลังจากการเข้าไปแล้วได้ซ่อนตัวอยู่ในเคหสถาน หรือสถานที่ราชการ หรือสถานที่จัดไว้เพื่อบริการสาธารณะ แล้วลักทรัพย์ก็ต้องรับโทษหนักขึ้น ซึ่งต่างจากกรณีของการเข้าไปลักทรัพย์ซึ่งจะต้องเป็นการเข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

⁴³คำพิพากษาฎีกาที่ 1243/2545

⁴⁴คำพิพากษาฎีกาที่ 2138/2537

⁴⁵จิตติ ดิงศภัทย์, กฎหมายอาญา ภาค 2 ตอน 2 และภาค 3, พิมพ์ครั้งที่ 5

(กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานคร, 2539), หน้า 2393.

⁴⁶คำพิพากษาฎีกาที่ 2193/2531

⁴⁷คำพิพากษาฎีกาที่ 1732/2494

⁴⁸คำพิพากษาฎีกาที่ 350/2495

9. ในสถานที่บูชาสาธารณะ สถานีรถไฟ ท่าอากาศยาน ที่จอดรถ หรือเรือสาธารณะ สาธารณสถานสำหรับขนถ่ายสินค้า หรือในบริเวณสาธารณะ

การกำหนดให้การลักทรัพย์ในสถานที่ดังกล่าวต้องรับโทษหนักขึ้นเนื่องจากการลักทรัพย์ในที่ที่มีประชาชนคับคั่ง⁴⁹ และมีทรัพย์จำนวนมากจากผู้คนที่ได้สัญจรไปมาอย่างพลุกพล่าน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้ทีคิดหาประโยชน์จากทรัพย์เหล่านั้นได้กระทำความผิดในสถานที่ดังกล่าว ในขณะที่เดียวกันก็เป็นความยากลำบากของเจ้าพนักงานในการที่จะดูแลทรัพย์เหล่านั้นให้ได้ทั่วถึง ดังนั้นการกำหนดโทษให้หนักขึ้นจึงเป็นอีกมาตรการหนึ่งที่จะปรามผู้กระทำความผิด และสร้างความไว้วางใจให้กับผู้คนเหล่านั้นได้

สถานที่บูชาสาธารณะ เป็นสถานที่ที่บุคคลทั่วไปบูชา หรือมีความเชื่อถือซึ่งจะเป็นทางศาสนา หรือลัทธิใดก็ได้ เช่น ศาลเจ้า ดันโพธิ์ หรือภูเขา แต่กฎพระไม่ถือว่าเป็นที่บูชาสาธารณะ เป็นเพียงที่อยู่อาศัยของพระ

สถานีรถไฟ หมายถึง บริเวณที่จอดรถไฟเพื่อรับส่งคนโดยสารหรือสินค้า ไม่จำกัดเฉพาะขบวนขบวนที่คนโดยสารคอยขึ้นรถไฟหรือลงจากรถไฟ⁵⁰ ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127 ที่ใช้คำว่า ที่จอดรถไฟ ตามมาตรา 249 (3) และแนวคำพิพากษาของศาลก็ได้พิจารณาของคำว่า ที่จอดรถไฟ ว่าไม่ได้หมายความรวมถึงห้องทำงานของนายสถานีด้วย⁵¹ จากแนวคำพิพากษาของศาลนี้ผู้เขียนเห็นว่า คำว่า สถานีรถไฟ น่าจะมีความหมายที่กว้างกว่า คำว่า ที่จอดรถไฟ ทั้งนี้อาจมีความหมายรวมถึงห้องทำงานของนายสถานีด้วย

ท่าอากาศยาน หมายถึง สถานที่ซึ่งอากาศยานขึ้นลงรับส่งคนโดยสารตามปกติ ไม่จำกัดเฉพาะลานวิ่งอันเป็นที่ขึ้นลงของอากาศยาน เช่น ห้องพักรอโดยสาร ที่ทำการตรวจรับคนโดยสารและสัมภาระ รวมทั้งสถานที่จอดรถไฟในบริเวณท่าอากาศยาน⁵²

ที่จอดรถหรือเรือสาธารณะ หมายถึง สถานที่อันเป็นสาธารณสถานมีไว้เพื่อจอดรถหรือเรือร่วมกันของประชาชน แต่ถ้าเป็นที่จอดสำหรับรถ หรือเรือประจำทางเท่านั้นหาใช่ที่

⁴⁹ หยุค แสงอุทัย, กฎหมายอาญา ภาค 2-3, หน้า 451.

⁵⁰ จิตติ ดิงสภักดิ์, กฎหมายอาญา ภาค 2 ตอน 2 และภาค 3, หน้า 2405.

⁵¹ คำพิพากษาฎีกาที่ 130/2489

⁵² จิตติ ดิงสภักดิ์, กฎหมายอาญาภาค 2 ตอน 2 และภาค 3, หน้า 2405.

จอดรถหรือเรือสาธารณะ⁵³ ทั้งนี้ที่จอดสาธารณะจะต้องเป็นที่จอดสำหรับรถหรือเรือทั่วไป โดยไม่จำกัดเฉพาะเป็นที่จอดสำหรับรถหรือเรือสาธารณะเท่านั้น

สาธารณสถานสำหรับขนถ่ายสินค้า หมายถึง สถานที่ใช้สำหรับขนสินค้าขึ้นลงยานพาหนะ รวมถึงโรงเก็บสินค้า เช่น โรงพักสินค้าของท่าเรือแห่งประเทศไทย⁵⁴ ทั้งนี้ไม่จำกัดว่าการขนถ่ายสินค้าจะเป็นการขนถ่ายทางน้ำ หรือทางบก หรือทางอากาศ

ในขบวนการสาธารณะ หมายถึง ขบวนการทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นขบวนการทางน้ำ ทางอากาศ หรือทางบก แต่จะต้องเป็นขบวนการสาธารณะ เช่น รถเมล์ประจำทาง หรือเรือเมล์ประจำทาง

10. ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์

การกำหนดให้ได้รับโทษหนักขึ้น ในกรณีการลักทรัพย์ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์เนื่องจากประโยชน์ที่ใช้หรือที่มีทรัพย์นั้นไว้⁵⁵ ซึ่งเป็นการกระทำที่มีผลกระทบต่อกระเทือนแก่ชุมชนหรือประชาชน เพราะทรัพย์เหล่านั้นเป็นทรัพย์ที่จัดสรรไว้เพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือประชาชนโดยทั่วไป ทั้งนี้กรรมสิทธิ์ของทรัพย์นั้นอาจจะเป็นของรัฐหรือของเอกชนก็ได้โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

ก. ทรัพย์ที่ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ หมายถึง ทรัพย์นั้นกำลังถูกใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ เช่น หลอดไฟฟ้าที่ให้แสงสว่างอยู่ตามถนนหลวง

ข. ทรัพย์ที่มีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ หมายถึง ทรัพย์ที่ยังไม่ได้ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ เช่น วัสดุก่อสร้างต่างๆ ที่จัดเตรียมไว้เพื่อใช้ในการก่อสร้างสวนสาธารณะ

11. ที่เป็นของนายจ้างหรือที่อยู่ในความครอบครองของนายจ้าง

การลักทรัพย์ของนายจ้างกฎหมายกำหนดให้ต้องรับโทษหนักขึ้น เนื่องจากลูกจ้างอยู่ในฐานะที่ลักทรัพย์นายจ้างได้สะดวกกว่าบุคคลภายนอก⁵⁶ เพราะลูกจ้างเป็นบุคคลที่

⁵³คำพิพากษาฎีกาที่ 984/2508

⁵⁴คำพิพากษาฎีกาที่ 71/2503

⁵⁵หยุด แสงอุทัย, กฎหมายอาญา ภาค 2-3, หน้า 452.

⁵⁶เรื่องเดียวกัน, หน้า 452.

ใกล้ชิดกับทรัพย์สินของนายจ้าง อีกทั้งยังเป็นบุคคลที่นายจ้างได้ให้ความไว้วางใจ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นายจ้างขาดความระมัดระวังในการดูแลรักษาทรัพย์สิน และถือได้ว่าการกระทำค่อนนายจ้างเช่นนี้เป็นการทรยศต่อความไว้วางใจค่อนนายจ้าง

ในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างนั้น จะต้องมีความสัมพันธ์ในฐานะของสัญญาจ้างแรงงาน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 575 ซึ่งบัญญัติว่า “อันว่าจ้างแรงงานนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งเรียกว่าลูกจ้าง ตกลงจะทำงานให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่านายจ้าง และนายจ้างตกลงจะให้สินจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้” อาจกล่าวได้ว่าบุคคลที่จะเป็นลูกจ้างนั้นจะต้องเป็นผู้ที่เข้ารับใช้ทำงานของนายจ้าง โดยได้รับเงินค่าจ้างเป็นการตอบแทนในการเข้ารับใช้การงานนั้น ไม่ว่าจะเป็นการประจำ หรือเป็นการชั่วคราว โดยจะต้องอยู่ในอำนาจบังคับบัญชาสั่งการของนายจ้างตามสัญญา แต่ถ้านายจ้างไม่มีความสัมพันธ์ที่จะบังคับ หรือว่ากล่าวกันในฐานะลูกจ้างนายจ้างตามสัญญาแล้ว ก็ถือไม่ได้ว่าเป็นลูกจ้างตามความมุ่งหมายของกฎหมาย เช่น ข้าราชการไม่ถือว่าเป็นลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม⁵⁷ เพราะความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับกระทรวง ทบวง กรม เป็นความสัมพันธ์โดยกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ หากมีความสัมพันธ์โดยสัญญาจ้างแรงงานไม่

ทั้งนี้ทรัพย์สินนั้นจะต้องเป็นทรัพย์สินของนายจ้าง หรืออยู่ในความครอบครองของนายจ้าง โดยทรัพย์สินนั้นจะเป็นทรัพย์สินที่นายจ้างได้มอบหมายให้ลูกจ้างครอบครองดูแลรับผิดชอบด้วยหรือไม่ ไม่ใช่ข้อสำคัญในการรับผิดชอบฐานลักทรัพย์นายจ้าง⁵⁸

12. ที่เป็นของผู้มีอาชีพกสิกรรม บรรดาที่เป็นผลิตภัณฑ์ พืชพันธุ์ สัตว์หรือเครื่องมืออันมีไว้สำหรับประกอบกสิกรรมหรือได้มาจากการกสิกรรมนั้น

การกำหนดโทษตามความผิดนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ประกอบการอาชีพกสิกรรมโดยตรง ตามที่กระทรวงเกษตรได้พิจารณาแล้วเห็นว่า กสิกรได้รับความเดือดร้อนจากกรณีของการลักขโมยเครื่องมือประกอบการอาชีพ สัตว์พาหนะ หรือพืชผลที่เก็บไว้อยู่เสมอจนทำให้ไม่เป็นอันทำมาหากิน กระทรวงเกษตรจึงเสนอให้มีการเพิ่มโทษให้สูงขึ้นกับทรัพย์สินของกสิกร⁵⁹ อีกทั้งการ

⁵⁷คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 755/2498

⁵⁸คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2966/2539

⁵⁹รายงานการประชุมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา ครั้งที่ 377/432/2485 (อังคารที่ 24 พฤศจิกายน 2485)

ประกอบอาชีพกสิกรรมนั้น เป็นการลงมือกระทำในพื้นที่ที่ห่างไกลจากการดูแลของพนักงาน ตำรวจ อันเป็นเหตุทำให้การลักทรัพย์ของผู้ประกอบอาชีพกสิกรรมทำได้โดยง่าย ซึ่งการกำหนด เช่นนี้เป็นการคุ้มครองอาชีพกสิกรรมโดยเฉพาะ ทั้งนี้อาชีพกสิกรรมนี้จะมีความหมายเพียงใด ท่าน ศาสตราจารย์ จิตติ ดิงสภักดิ์ ให้หมายความถึง การเพาะปลูกและเลี้ยงปศุสัตว์ แต่ไม่หมายความ รวมถึง การประมงหรือป่าไม้ ส่วนท่านอาจารย์ ดร.สมศักดิ์ สิงห์พันธุ์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า กสิกรรม หมายถึง การทำนาหรือการเพาะปลูกเท่านั้น จะพบได้ว่าอาจารย์ทั้งสองได้ให้ความหมายที่มี ข้อแตกต่างกันอยู่ประการหนึ่ง คือ กสิกรรมในความหมายนี้จะมีความหมายรวมถึงในการเลี้ยงสัตว์ ด้วยหรือไม่ ถ้าไม่มีความหมายรวมถึงการเลี้ยงสัตว์ ทรัพย์ที่เป็นสัตว์ก็ย่อมหมายถึงเฉพาะสัตว์ที่ใช้ ในการประกอบกสิกรรม โดยไม่รวมถึงสัตว์ที่ได้มาจากการประกอบกสิกรรมด้วย แต่ถ้ามีความหมายรวมถึงการเลี้ยงสัตว์ด้วย ทรัพย์ที่เป็นสัตว์ก็ย่อมหมายถึงรวมถึงสัตว์ที่ได้มาจากการกสิกรรม ด้วย

ในเรื่องนี้เทียบเคียงได้กับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1733/2506 โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยลักขโมยซึ่งเป็นของผู้มีอาชีพกสิกรรมไปโดยทุจริต ขอให้ศาลลงโทษตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 335 (12) โดยศาลอาญาพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตาม มาตรา 334 แต่ไม่มีความผิด ตาม มาตรา 335 (12) เพราะท่านที่จำเลยลักไปมิใช่สัตว์มีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืน ศาลฎีกาพิเคราะห์เห็นว่าข้อความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335 (12) นั้น นอกจากเจ้าทรัพย์จะต้องเป็นผู้มีอาชีพกสิกรรมแล้วจะต้องได้ความอีกว่า ทรัพย์ที่ถูกลักไปนั้นเป็น ผลผลิตพืช พืชพันธุ์ สัตว์ หรือเครื่องมือ อันมีไว้ประกอบกสิกรรมด้วย ซึ่งตามคำบรรยายฟ้องไม่ ปรากฏว่า ท่านที่จำเลยลักไปนั้นเป็นผลผลิตพืช หรือสัตว์ ซึ่งเจ้าทรัพย์มีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม หรือได้มาจากการกสิกรรมหรือไม่ ฉะนั้นตามคำบรรยายฟ้อง โจทก์จึงไม่ต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา 335 (12) คดีจึงไม่มีทางลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335 (12) ได้

จากคำพิพากษาจะพบได้ว่าประเด็นที่ทำให้จำเลยไม่ต้องรับผิด ในความผิด มาตรา 335 (12) ของศาลชั้นต้นมีข้อแตกต่างจากศาลฎีกา โดยที่ศาลชั้นต้นพิจารณาเห็นว่าท่านมีใช้ สัตว์ประเภทมีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม แต่ไม่มีประเด็นว่าท่านเป็นทรัพย์ที่ได้มาจากการ ประกอบกสิกรรมหรือไม่ ในขณะที่ศาลฎีกาเห็นว่าเป็นเรื่องที่โจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องว่าท่านเป็น สัตว์ที่ใช้ในการประกอบกสิกรรม หรือได้มาจากการกสิกรรม ซึ่งจากคำพิพากษาของศาลฎีกานี้จึง อนุมานได้ว่า ทรัพย์ที่เป็นสัตว์ย่อมมีความหมายรวมถึงสัตว์ที่ได้มาจากการประกอบกสิกรรมด้วย ดังนั้นการประกอบกสิกรรมจึงหมายความรวมถึงการเลี้ยงสัตว์ด้วย

ตามความเห็นของผู้เขียน ถ้าพิจารณาความหมายตามพจนานุกรม คำว่า กติกรรม หมายถึง การทำไว้ โถนา ซึ่งมีความหมายแตกต่างจากคำว่า เกษตรกรรม ซึ่งหมายถึง การใช้ที่ดินเพาะปลูกพืชต่างๆ รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์ การประมงและการป่าไม้ เมื่อได้พิจารณาจากความหมายตามพจนานุกรมแล้ว ก็อาจกล่าวได้ว่าความหมายของคำว่า อาชีพกสิกรรม มิได้หมายความรวมถึงการเลี้ยงสัตว์เอาไว้ด้วย ประกอบทั้งข้อเสนอของกระทรวงเกษตรก็เป็นข้อเสนอที่จะคุ้มครองกสิกรไม่ใช่เกษตรกร และในเรื่องของหลักประกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 2 บุคคลจะรับโทษทางอาญาโดยใช้กฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง หรือขยายบทกฎหมายที่มีอยู่แล้วไม่ได้⁶⁰

การรับผิดทางอาญาในกรณีนี้จะต้องประกอบด้วย

ก. ทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้มีอาชีพกสิกรรม ซึ่งในการบรรยายฟ้องโจทก์จะต้องบรรยายด้วยว่าทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้มีอาชีพกสิกรรม ถ้าโจทก์เพียงแต่บรรยายว่าจำเลยลักโคซึ่งเป็นสัตว์พาหะ แต่ไม่ได้บรรยายฟ้องว่าทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้มีอาชีพกสิกรรมด้วย กรณีนี้ยังไม่มีความคิดเห็นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 355 (12)⁶¹ และ

ข. ทรัพย์สินต้องเป็นผลิตภัณฑ์ พืชพันธุ์ สัตว์ หรือเครื่องมือเครื่องใช้อันมีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม หรือได้มาจากการกสิกรรมนั้น ซึ่งการคุ้มครองทรัพย์สินของผู้มีอาชีพกสิกรรมนั้นกฎหมายคุ้มครองแต่เฉพาะทรัพย์สินที่มีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม หรือได้มาจากการกสิกรรมเท่านั้น ถ้าเป็นทรัพย์สินที่ไม่ได้มีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม หรือไม่ได้มาจากการกสิกรรม แม้จะเป็นของผู้มีอาชีพกสิกรรมก็ตาม การลักทรัพย์สินนั้นไปก็ไม่มีความผิดตาม 335 (12) เช่น ตามฟ้องโจทก์ไม่ปรากฏว่าข้าวเปลือกที่จำเลยลักไปเป็นผลิตภัณฑ์ หรือพืชพันธุ์ซึ่งผู้เสียหายมีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม หรือได้มาจากการกสิกรรม ศาลจึงไม่อาจลงโทษจำเลยในความผิดตาม มาตรา 335 (12) อีกทั้งปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย⁶²

ส่วนทรัพย์สินจะอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์หรือไม่ หรือใช้การได้หรือไม่ ไม่ถือเป็นข้อพิจารณาของการรับผิด เช่น เครื่องสูบน้ำซึ่งเป็นเครื่องมือเครื่องกลสำหรับประกอบกสิกรรม แม้อยู่ในสภาพที่ใช้การไม่ได้ ผู้ใดลักไปก็ต้องรับโทษ ตามมาตรา 335 (12)⁶³ เพราะทรัพย์สินนั้นยังอยู่ในสภาพที่เป็นเครื่องสูบน้ำซึ่งเป็นทรัพย์สินที่มีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม

⁶⁰ คณิศ ฅ นคร, กฎหมายอาญาภาคทั่วไป (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2543), หน้า 48.

⁶¹ คำพิพากษาฎีกาที่ 892/2502

⁶² คำพิพากษาฎีกาที่ 6133/2544

⁶³ คำพิพากษาฎีกาที่ 2279/2544

13. ถ้าเป็นการกระทำที่ประกอบด้วยลักษณะดังที่บัญญัติไว้ในอนุมาตราดังกล่าว แล้วตั้งแต่สองอนุมาตราขึ้นไป

การกระทำที่เป็นลักษณะฉกรรจ์เช่นนี้ ได้ถูกบัญญัติเอาไว้ในวรรคสองของ มาตรา 335 เป็นการกระทำที่แสดงถึงความร้ายแรงและความอุกอาจของการกระทำ รวมทั้งยังเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายมากขึ้น เช่น การลักทรัพย์ในเวลากลางคืนโดยมีอาวุธ หรือการลักทรัพย์ในเคหสถานโดยร่วมกันกระทำความผิดกันตั้งแต่สองคน ทั้งนี้การกระทำที่ประกอบด้วย ลักษณะฉกรรจ์เช่นนี้ กฎหมายก็ได้กำหนดโทษให้หนักขึ้นจาก มาตรา 335 วรรคแรก ด้วย

14. เป็นการกระทำต่อทรัพย์ที่เป็นโค กระบือ เครื่องกล หรือเครื่องจักรที่ผู้มีอาชีพ กสิกรรมมีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม

การกำหนดให้การลักโค กระบือ หรือเครื่องกล หรือเครื่องจักรที่ผู้มีอาชีพ กสิกรรมมีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม แต่เดิมต้องรับโทษเช่นเดียวกับการลักทรัพย์ธรรมดา แต่ ต่อมาเนื่องจากการกระทำผิดในลักษณะนี้เกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือมีจำนวนมากขึ้น จึงมีแนวความคิด ในการเพิ่มโทษต่อผู้กระทำความผิดให้หนักขึ้นกว่าการลักทรัพย์ธรรมดา ซึ่งต่อมาการกระทำ ความผิดในลักษณะนี้กฎหมายได้มีการเพิ่มอัตราโทษให้สูงขึ้นอีก เนื่องจากผู้กระทำความผิดยังคง เพิ่มจำนวนมากขึ้น จนทำให้เกษตรกรโดยเฉพาะ ชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนเดือดร้อนกันอย่างมาก เพราะไม่สามารถหาโค หรือกระบือ หรือจักรกลต่างๆ มาประกอบอาชีพได้ ทั้งนี้เพราะกฎหมายยัง กำหนดโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดไว้ต่ำ จนไม่สามารถที่จะยับยั้งหรือข่มขู่ผู้กระทำความผิดได้ มีข้อสังเกตว่าการกำหนดความผิดดังกล่าวนี้ ได้บัญญัติถึงประเภทของทรัพย์ที่เป็น สัตว์เอาไว้เฉพาะ โค หรือกระบือ เท่านั้น ซึ่งแตกต่างจากมาตรา 335 (12) ที่ไม่ได้จำกัดถึง ประเภทของสัตว์ไว้ นอกจากนั้นประเภทของทรัพย์ก็จำกัดเอาไว้เฉพาะทรัพย์ที่มีไว้สำหรับ ประกอบกสิกรรมเท่านั้น โดยไม่รวมถึงทรัพย์ประเภทที่ได้มาจากการประกอบกสิกรรมด้วย

บทบัญญัติตาม มาตรา 335 ทวิ

“ผู้ใดลักทรัพย์ที่เป็นพระพุทธรูปหรือวัตถุในทางศาสนา ถ้าทรัพย์นั้นเป็นที่ สักการะบูชาของประชาชน หรือเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของ พระพุทธรูปหรือวัตถุดังกล่าว

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกได้กระทำในในวัด สำนักสงฆ์ สถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนา โบราณสถานอันเป็นที่พำนักของแผ่นดิน สถานข้าราชการ หรือพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ”

จากเหตุผลในการกำหนดเหตุฉกรรจ์ในลักษณะนี้ ก็เนื่องจากการลักลอบเอาพระพุทธรูปอันล้ำค่าซึ่งเป็นที่เคารพของพุทธศาสนิกชน และมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์เป็นจำนวนมาก กับทั้งลักษณะของการเอาไปในบางแห่งนั้นแสดงถึงความโหดร้ายทารุณไร้ศีลธรรมอย่างหนัก เช่น การตัดเอาเศียรพระพุทธรูปลงเหลือแต่องค์พระ ดังนั้นจึงเห็นควรที่จะให้บุคคลที่กระทำเช่นนี้ต้องได้รับโทษหนักกว่าการกระทำต่อทรัพย์สินธรรมดา ประกอบกับเพื่อให้เป็นที่หลาบจำและเกรงกลัวต่ออาญาแผ่นดิน

พระพุทธรูป หมายถึง พระพุทธรูปทั้งองค์ไม่ว่าจะปั้น แกะสลักหรือหล่อขึ้นเป็นองค์พระ ซึ่งท่านอาจารย์ ดร.สมศักดิ์ สิงห์พันธุ์ มีความเห็นว่า พระพุทธรูป ไม่หมายรวมถึงรูปภาพของพระพุทธรูป เช่น รูปถ่าย รูปเขียน หรือรูปแกะสลักเป็นภาพนูนหรือเป็นลายเส้น แต่ท่านศาสตราจารย์ จิตติ ดิงสภักดิ์ ให้หมายถึง พระพุทธรูปที่สร้างขึ้นโดย เขียน พิมพ์ หรือถ่ายภาพอย่างใดๆ ด้วย ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า พระพุทธรูป หมายถึง เป็นองค์พระพุทธรูปมิใช่พระพุทธรูปที่สร้างขึ้นโดยการ เขียน พิมพ์ หรือถ่ายภาพอย่างใดๆ ประกอบกับถ้าได้พิจารณาจากถ้อยคำในตอนท้ายที่ได้บัญญัติถึงส่วนหนึ่งส่วนใดของพระพุทธรูปเอาไว้ด้วย ก็ย่อมทำให้เข้าใจได้ว่าพระพุทธรูปจึงมีความหมายเฉพาะลักษณะเป็นองค์พระเท่านั้น

วัตถุในทางศาสนา กฎหมายมิได้จำกัดว่าจะต้องเป็นของศาสนาใด ดังนั้นแล้ววัตถุในทางศาสนาย่อมมีความหมายรวมถึงทุกศาสนา โดยความสำคัญของวัตถุในทางศาสนานี้ก็ย่อมจะต้องมีความสำคัญเช่นเดียวกับพระพุทธรูป ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการยึดเหนี่ยวทางจิตใจ หรือการให้ความศรัทธาเพียงแต่อาจจะมีรูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น รูปถ่ายพระ รอยพระพุทธรบาทไม้กางเขน หรือรูปแม่พระในศาสนาคริสต์ เป็นต้น แต่ถ้าวัตถุนั้นเป็นเพียงเครื่องประดับก็ไม่ใช่วัตถุในทางศาสนา เช่น ถ้วยเคลือบอย่างเก่าที่ฝังอยู่ที่ผนังโบสถ์⁶⁴

ส่วนหนึ่งส่วนใดของพระพุทธรูปหรือวัตถุดังกล่าว หมายถึง ส่วนที่ประกอบขึ้นเป็นรูปร่างพระพุทธรูปหรือวัตถุดังกล่าว ถ้าขาดส่วนหนึ่งส่วนใดเช่นว่านั้นจะทำให้พระพุทธรูปหรือวัตถุดังกล่าวขาดความสมบูรณ์ เช่น พระเศียร พระหัตถ์ พระกร และพระบาท ถือได้ว่าเป็นส่วน

⁶⁴คำพิพากษาฎีกาที่ 2063/2515

หนึ่งส่วนใดของพระพุทธรูป ถ้าหากส่วนหนึ่งส่วนใดถูกตัดหรือถูกทำลายย่อมทำให้พระพุทธรูปขาดความสมบูรณ์⁶⁵

พระพุทธรูป หรือวัตถุในทางศาสนา ถือว่าเป็นข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบความคิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 62 วรรคสาม ซึ่งผู้กระทำจะต้องรู้ข้อเท็จจริงนั้น คือต้องรู้ว่าทรัพย์ที่เอาไปนั้น เป็นพระพุทธรูปหรือวัตถุในทางศาสนาด้วย และจะต้องประกอบด้วยว่าทรัพย์นั้นเป็นที่สักการะบูชาของประชาชน หรือทรัพย์นั้นเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ ซึ่งถือว่าเป็นเงื่อนไขแห่งการลงโทษทางภาวะวิสัยโดยผู้กระทำจะรู้หรือไม่ก็ตาม ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งผู้กระทำก็ไม่ต้องรับผิดในกรณีเหตุการณ์นี้ เช่น พระพุทธรูปกับสิ่งสัมฤทธิ์ซึ่งขุดได้และเก็บรักษาไว้เองมีเพื่อนบ้านมาบูชา⁶⁶ หรือพระพุทธรูปบูชาที่ฝังไว้ที่มุมโต๊ะบูชาในห้องของหอสวดมนต์ เช่นนี้ไม่ถือว่าเป็นทรัพย์ที่สักการะบูชาของประชาชน⁶⁷ แม้ผู้กระทำจะรู้ว่าเป็นพระพุทธรูปก็ตาม

นอกจากนั้นการรับโทษหนักขึ้น หรือในเหตุการณ์สำหรับการกระทำต่อทรัพย์ประเภทนี้ยังกำหนดอีกว่าถ้าได้กระทำความผิดในวัด สำนักสงฆ์ สถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนา โบราณสถานอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน สถานที่ราชการ หรือ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เช่นนี้ ก็ต้องรับโทษหนักขึ้นอีก มีข้อสังเกตว่าการรับผิดในกรณีนี้กฎหมายได้บัญญัติแตกต่างจากการลักทรัพย์ในเคหสถาน ตามมาตรา 335 (8) กล่าวคือ การลักทรัพย์ในสถานที่ดังกล่าว ตามมาตรา 335 ทวิ วรรคสองนี้ กฎหมายมิได้บัญญัติว่าจะต้องเป็นการเข้าไปลักทรัพย์ ดังเช่นการลักทรัพย์ในเคหสถาน ตามมาตรา 335 (8) ซึ่งกฎหมายได้พิจารณาจากตัวผู้กระทำความผิดด้วยว่าจะต้องเข้าไปในเคหสถาน

บทบัญญัติตาม มาตรา 336 ทวิ

“ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 334 มาตรา 335 มาตรา 335 ทวิ หรือ มาตรา 336 โดยแต่งเครื่องแบบทหารหรือตำรวจหรือแต่งกายให้เข้าใจว่าเป็นทหารหรือตำรวจ หรือโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้นาฬิกาเพื่อสะดวกแก่การกระทำผิดหรือการพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้พ้นการจับกุม”

⁶⁵คำพิพากษาฎีกาที่ 7455/2520

⁶⁶คำพิพากษาฎีกาที่ 1024/2518

⁶⁷คำพิพากษาฎีกาที่ 1812/2527

การกำหนดเหตุจรรยาในความผิดฐานลักทรัพย์ในกรณีนี้ ถูกประกาศใช้โดยคณะปฏิวัติ ซึ่งได้พิจารณาเห็นว่า การกระทำความผิดในลักษณะนี้ยังกำหนดโทษไม่เพียงพอ ต่อการป้องกันและปราบปราม จึงเห็นสมควรที่จะกำหนดโทษให้สูงขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ อีกทั้งการกระทำเช่นนี้ทำให้การกระทำความผิดมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น เพราะเจ้าทรัพย์จะขาดขวาก็เป็นไปได้ยากเนื่องจากเกรงกลัวต่ออำนาจของบุคคลเช่นนี้ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการคุ้มครองเกียรติภูมิของบุคคลที่มีฐานะเช่นนี้ เพราะการกระทำความผิดในลักษณะนี้อาจมีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของ ทหาร หรือตำรวจ ซึ่งเป็นผู้ปกครองประเทศในสมัยนั้น

การกระทำในลักษณะนี้จะต้องมีเจตนาพิเศษ หรือมูลเหตุจูงใจ คือ เพื่อสะดวกแก่การกระทำความผิดหรือการพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้พ้นการจับกุม ไม่ว่าจะเป็นการลักทรัพย์โดยแต่งเครื่องแบบทหาร หรือตำรวจหรือแต่งกายให้เข้าใจว่าเป็นทหารหรือตำรวจ หรือโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้ยานพาหนะ

การกระทำความผิดโดยการแต่งเครื่องแบบทหาร หรือตำรวจ ให้ใช้บังคับตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พ.ศ. 2477 และตาม พระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พ.ศ. 2477 ส่วนการแต่งกายให้เข้าใจว่าเป็นทหาร หรือตำรวจ หมายความว่า ไม่ได้แต่งกายด้วยเครื่องแบบทหารหรือตำรวจ แต่แต่งกายให้มีความคล้ายคลึงหรือใกล้เคียง โดยทำให้ผู้อื่นสำคัญผิดว่าตนเป็นทหารหรือตำรวจ

การกระทำความผิดโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด เป็นการลักทรัพย์โดยมีอาวุธ เช่นเดียวกับ มาตรา 335 (7) ซึ่งเป็นการกำหนดให้เป็นเหตุจรรยาเฉพาะกรณีของการมีอาวุธเท่านั้น แต่ในกรณีนี้เป็นการกำหนดรวมถึงการใช้อาวุธด้วย โดยอาวุธที่ใช้กำหนดไว้เพียงเฉพาะอาวุธปืนและวัตถุระเบิด

การกระทำความผิดโดยใช้ยานพาหนะ ยานพาหนะจะเป็นของผู้ใดไม่สำคัญแต่การกระทำนั้นจะต้องกระทำโดยมีเจตนาของผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญว่าจะต้องการใช้ยานพาหนะเพื่อสะดวกแก่การกระทำความผิด หรือการพาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้พ้นการจับกุม เช่น จำเลยขับรถยนต์บรรทุกคนโดยสารขนาดเล็กไปจอดทำยารถจี๊ปของผู้เสียหายเห็นมีถังน้ำมันอยู่ท้ายรถ จำเลยกับพวกจึงร่วมกันลักถังน้ำมันจากท้ายรถจี๊ปดังกล่าว⁶⁸ หรือการที่จำเลยมีหน้าที่ขับรถยนต์กระบะของผู้เสียหายแล้วจำเลยได้ลักเอาทรัพย์สินจากถังน้ำมันของผู้เสียหายไปวางไว้บนรถยนต์กระบะดังกล่าว

⁶⁸คำพิพากษาฎีกาที่ 1712/2521

แล้วขับออกไปเช่นนี้⁶⁹ เป็นการลักทรัพย์โดยมีเจตนาใช้ยานพาหนะเพื่อสะดวกแก่การพาเอาทรัพย์นั้นไป แต่ถ้าเป็นการลักทรัพย์ในขณะที่ยานพาหนะกำลังบรรทุกทรัพย์นั้นอยู่ ดังนี้ไม่ถือว่าเป็นการลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะ เช่น จำเลยมีหน้าที่ขับรถบรรทุกขนส่ง และขับรถออกนอกเส้นทางเพื่อประสงค์จะลักโทรทัศน์ที่กัำลังบรรทุกอยู่บนรถ การกระทำของจำเลยไม่เป็นการลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะเพื่อสะดวกแก่การกระทำความผิดหรือการพาทรัพย์นั้นไป⁷⁰

3.2 เหตุผลกรณีในความผิดฐานลักทรัพย์ตามกฎหมายต่างประเทศ

3.2.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา (มลรัฐฟลอริดา)

การกำหนดประเภทของการรับผิดหรือรับโทษทางอาญาในระบบของ Common Law ได้ถูกแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 คือ ความผิดอาญาที่มีโทษอุจฉกรรจ์ (Felony) และประเภทที่ 2 คือ ความผิดอาญาที่มีโทษไม่ร้ายแรง (Misdemeanor) โดยในความผิดอาญาทั้ง 2 ประเภทนี้ ก็ยังได้แบ่งระดับของความผิด (Degree) ออกเป็น 3 ระดับ อีกด้วย โดยความผิดฐานลักทรัพย์เองก็ได้ออกเป็น 2 ประเภท คือ การลักทรัพย์ขนานใหญ่ (Grand Theft) และการลักทรัพย์เล็กน้อย (Petit Theft) ซึ่งเหตุผลกรณีในความผิดฐานลักทรัพย์ได้ออกกำหนดไว้ใน การลักทรัพย์ขนานใหญ่ (Grand Theft) โดยมลรัฐฟลอริดาได้บัญญัติถึงเหตุผลกรณีในความผิดฐานลักทรัพย์ไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา 812.014 การลักทรัพย์

การกำหนดความผิดฐานลักทรัพย์ตามมาตรา นี้ ได้กำหนดให้มีการลักทรัพย์ทั้ง การลักทรัพย์ขนานใหญ่ และการลักทรัพย์เล็กน้อย โดยการลักทรัพย์ขนานใหญ่ประกอบ 3 ด้วยระดับดังนี้

ก. ผู้กระทำความผิดกระทำการลักทรัพย์ขนานใหญ่ในระดับที่หนึ่ง อันมีโทษในฐานความผิดอาญาอุจฉกรรจ์ในระดับที่หนึ่ง (Felony of the first degree)

1. หากทรัพย์สินที่ถูกขโมยมีมูลค่าถึง 100,000 ดอลลาร์หรือมากกว่า หรือ
2. ทรัพย์สินที่ถูกขโมยเป็นสินค้าที่มีมูลค่าตั้งแต่ 50,000 ดอลลาร์ขึ้นไปอัน

ได้เข้าสู่กระแสการพาณิชย์ระหว่างรัฐ หรือภายในรัฐจากท่าเรือที่ขนถ่ายสินค้าลงจนถึงท่าเรือของผู้รับหรือ

⁶⁹คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2966/2539

⁷⁰คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 435/2536

3. หากผู้กระทำผิดกระทำการลักทรัพย์ขนานใหญ่ใดๆ และ

(ก) ในระหว่างการกระทำความผิด ผู้กระทำผิดใช้ยานพาหนะที่มีเครื่องยนต์ในฐานะเครื่องมือในการกระทำความผิด นอกจากเป็นเพียงพาหนะในการหลบหนีและด้วยเหตุคั้งนั้นได้ทำให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหายหรือ

(ข) ในระหว่างการกระทำความผิด ผู้กระทำผิดก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินจริง หรือส่วนตัวของบุคคลอื่นเป็นมูลค่า 1,000 ดอลลาร์

ข. ผู้กระทำผิดกระทำการลักทรัพย์ขนานใหญ่ในระดับที่สอง อันมีโทษในฐานะความผิดอาญาอุกฉกรรจ์ในระดับที่สอง (Felony of the second degree)

1. หากทรัพย์สินที่ถูกขโมยมีมูลค่าถึง 20,000 ดอลลาร์หรือมากกว่า แต่น้อยกว่า 100,000

2. ทรัพย์สินที่ถูกขโมยเป็นสินค้าที่มีมูลค่าน้อยกว่า 50,000 ดอลลาร์ ที่ได้เข้าสู่วงจรพาณิชย์ระหว่างรัฐหรือภายในรัฐ จากท่าเรือขนถ่ายสินค้าของผู้ขนส่งสู่ท่าเรือรับสินค้าของผู้รับ

3. ทรัพย์สินที่ถูกขโมยเป็นเครื่องมือแพทย์ฉุกเฉิน ที่มีมูลค่าถึง 300 ดอลลาร์หรือมากกว่า ซึ่งได้นำมาจากสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้รับใบอนุญาต หรือจากอากาศยานหรือพาหนะที่ได้รับอนุญาต

เครื่องมือแพทย์ฉุกเฉิน หมายถึง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หรือจักรกลที่ใช้สำหรับปฏิบัติงานหรือทำการรักษาในสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือเพื่อรักษาในกรณีเร่งด่วน

ค. การลักทรัพย์ขนานใหญ่ในระดับที่สาม อันมีโทษในฐานะความผิดอาญาอุกฉกรรจ์ในระดับที่สาม หากทรัพย์สินที่ถูกขโมยเป็น (Felony of the third degree)

1. ทรัพย์สินที่มีมูลค่า 300 ดอลลาร์หรือมากกว่า แต่น้อยกว่า 5,000 ดอลลาร์

2. ทรัพย์สินที่มีมูลค่า 5,000 ดอลลาร์หรือมากกว่า แต่น้อยกว่า 10,000 ดอลลาร์

3. ทรัพย์สินที่มีมูลค่า 10,000 ดอลลาร์หรือมากกว่า แต่น้อยกว่า 20,000 ดอลลาร์

4. พินัยกรรม, พินัยกรรมฉบับแก้ไขเพิ่มเติมหรือหนังสือตราสารตามพินัยกรรม

5. อาวุธปืน

6. ยานพาหนะมีเครื่องยนต์

7. สัตว์เลี้ยงในฟาร์มใดๆ ที่มีไว้จำหน่าย รวมทั้งสัตว์ใดๆ ในจำพวกม้า, วัว, หรือสุกร หรือสัตว์ชนิดอื่นที่เลี้ยงในทุ่งหญ้า และตลอดไปถึงสัตว์น้ำพันธุ์ต่างๆ ที่เพาะเลี้ยงในบ่อที่ได้รับการรับรอง หากทรัพย์สินที่ถูกขโมยเป็นสัตว์น้ำพันธุ์ต่างๆ ที่เพาะเลี้ยงในบ่อที่ได้รับการรับรอง จะมีโทษปรับ 10,000 ดอลลาร์

8. อุปกรณ์ดับเพลิง
9. จำนวนของผลไม้จำพวกส้มหรือมะนาว (มีกรดซิตริก) ตั้งแต่ 2,000 ลูก
ขึ้นไป
10. สิ่งที่นำมาจากสถานที่ก่อสร้างซึ่งจะจงดำเนินการไปแล้ว อันระบุได้
จากเครื่องหมายในใบปิดประกาศดังกล่าวไว้ใน
11. เครื่องหมายหยุดรถใดๆ
12. แอมโมเนียชนิดไม่มีน้ำเจือปน (Anhydrous ammonia)
- นอกจากนั้น การลักทรัพย์นั้นจะกลายเป็นการลักทรัพย์ขนานใหญ่ในระดับที่
สาม อันมีโทษในฐานะความผิดอาญาอุกฉกรรจ์ในระดับที่สาม หากสิ่งของที่ถูกขโมยมีมูลค่า 100
ดอลลาร์ หรือมากกว่าแต่ต่ำกว่า 300 ดอลลาร์และถูกนำเอามาจากเคหสถาน หรือจากพื้นที่รอบๆ
ซึ่งมิได้ปิดล้อมของที่อยู่อาศัย

มาตรา 812.0145 การลักทรัพย์จากบุคคลอายุ 65 ปีขึ้นไป

เมื่อใดก็ตามที่บุคคลต้องขอหาระทำการลักทรัพย์จากบุคคลอายุ 65 ปีขึ้นไป เมื่อ
เขา / เธอรู้และมีเหตุผลให้เชื่อได้ว่าผู้เสียหายมีอายุ 65 ปีหรือมากกว่า และถ้า

(ก) หากเงินทุน, สินทรัพย์หรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องในการลักทรัพย์จากบุคคลอายุ
65 ปีขึ้นไปมีมูลค่า 50,000 ดอลลาร์หรือมากกว่า ถือว่าผู้กระทำความผิดกระทำความผิดอาญา
อุกฉกรรจ์ระดับที่หนึ่ง (Felony of the first degree) หรือ

(ข) หากเงินทุน, สินทรัพย์หรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องในการลักทรัพย์จากบุคคลอายุ
65 ปีขึ้นไปมีมูลค่า 10,000 ดอลลาร์หรือมากกว่า แต่ต่ำกว่า 50,000 ดอลลาร์ ถือว่าผู้กระทำความ
ผิดกระทำความผิดอาญาอุกฉกรรจ์ระดับที่สอง (Felony of the second degree) หรือ

(ค) หากเงินทุน, สินทรัพย์หรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องในการลักทรัพย์จากบุคคลอายุ
65 ปีขึ้นไปมีมูลค่า 300 ดอลลาร์หรือมากกว่า แต่ต่ำกว่า 10,000 ดอลลาร์ ถือว่าผู้กระทำความผิด
กระทำความผิดอาญาอุกฉกรรจ์ระดับที่สาม (Felony of the third degree)⁷¹

ความผิดอาญาอุกฉกรรจ์ระดับที่หนึ่ง (Felony of the first degree) มีโทษจำคุกไม่เกิน
30 ปี

ความผิดอาญาอุกฉกรรจ์ระดับที่หนึ่ง (Felony of the first degree) มีโทษจำคุกไม่เกิน
15 ปี

ความผิดอาญาอุกฉกรรจ์ระดับที่สาม (Felony of the third degree) มีโทษจำคุกไม่เกิน
5 ปี

⁷¹Title XLVI. Available from: <http://flsenate.gov/Statutes/index.cfm?>

3.2.2 ประเทศตุรกี

ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศตุรกี บัญญัติความผิดเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา 491 ถ้าเป็นการลักทรัพย์ดังต่อไปนี้

1. ทรัพย์และเอกสารที่เก็บรักษาอยู่ในสำนักงาน หรือหอเอกสารสำคัญอันเป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาล หรือสมบัติสาธารณะที่เก็บรักษาอยู่ในสถาบันของทางราชการหรือที่อื่น ๆ หรือ
2. ทรัพย์สิ่งซึ่งโดยธรรมเนียมปฏิบัติ หรือด้วยเหตุแห่งการอุทิสอย่างเปิดเผย ได้มีการบริจาคมเพื่อการใช้สอยของสาธารณะและด้วยเหตุนั้น จึงอยู่ภายใต้การดูแลของสาธารณะ หรือ
3. ทรัพย์สิ่งซึ่งให้อยู่ในความดูแลของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ด้วยความไว้วางใจจากผู้เป็นเจ้าของซึ่งได้มาในฐานะผลของการบริการ หรือความสัมพันธ์ทางธุรกิจ หรือการพักอาศัยอยู่ร่วมกันกับผู้เป็นเจ้าของ หรือในฐานะผลแห่งความนับถือให้เกิดริชชิงกันและกัน
4. ทรัพย์สิ่งซึ่งในเวลากลางวันอยู่ภายในตัวอาคาร หรือบริเวณภายนอกของสถานทีนั้น ซึ่งถูกปิดล้อมโดยกำแพงหรือ
5. บรรดาสัตว์ซึ่งอยู่ในสถานที่เลี้ยง เช่น โรงโคนมหรือคอก หรือที่โล่งแจ้งหรือทุ่งหญ้าที่ซึ่งโดยปกติสัตว์เหล่านี้จะถูกปล่อยทิ้งไว้ให้หากิน เว้นแต่สัตว์ซึ่งย่อหน้าที 9 ของมาตรา 492 ใช้บังคับ

ดังนั้น บทลงโทษจะเท่ากับการจำคุกตั้งแต่ 1-5 ปี

หากอาชญากรรมที่ระบุไว้ในมาตรานี้ถูกกระทำโดยบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือเกิดสภาพการณ์ดังกล่าวไว้ในย่อหน้าข้างต้นสองอย่างขึ้นไป บทลงโทษจะเท่ากับการจำคุกไม่ต่ำกว่า 2 ปี

มาตรา 492. ถ้า

1. การลักทรัพย์ถูกกระทำภายในตัวอาคาร หรือที่พักอาศัยหรือบริเวณภายนอกของสถานทีนั้นในเวลากลางคืน หรือ
2. สิ่งที่ถูกลักเป็นทรัพย์ที่ประทับดวงตราอย่างเป็นทางการ โดยการกระทำของกฎหมายหรือโดยคำสั่งของรัฐบาล หรือ
3. สิ่งที่ถูกลักเป็นทรัพย์ที่สร้างขึ้นเพื่อขจัด หรือบรรเทาผลกระทบของอุบัติเหตุ หรือมหันตภัยที่เกิดแก่สาธารณะ หรือหากการลักทรัพย์กระทำโดยการฉวยโอกาสจากอุบัติเหตุที่เกิดแก่สาธารณะหรือความ โกลาหล หรืออุบัติเหตุบางอย่างอันเจ้าทรัพย์มีความเสี่ยง หรือ

4. สิ่งที่ถูกลักเป็นทรัพย์สินที่ถูกจัดวางไว้เพื่อประดับหรือรักษาสุสานหรือหลุมฝังศพหรือทรัพย์สินที่ฝังไว้กับศพ หรือ

5. สิ่งที่ถูกลักเป็นทรัพย์สินที่อยู่ภายในและเป็นกรรมสิทธิ์ของวิหารอาราม หรือ

6. สิ่งที่ถูกลักเป็นทรัพย์สิน หรือเงินของบรรดาผู้โดยสารซึ่งเดินทางโดยการคมนาคมใดๆ หรือหากการลักทรัพย์สินกระทำในสำนักงาน, ที่สถานีขนส่งโดยสาร, ที่จอดเรือหรือท่าอากาศยาน, หรือในวิหารอาราม หรือ

7. ลักทรัพย์สินโดยการล้วงกระเป๋า หรือ

8. สิ่งที่ถูกลักเป็นท่อนซุงที่ตัดหรือเลื่อยแล้ว, ท่อนไม้ที่เก็บรวบรวมไว้หรือไม้ที่ถูกทิ้งไว้ในป่า, พืชผลทางการเกษตรที่ถูกเด็ดหรือเก็บเกี่ยวและถูกทิ้งไว้ตามปกติในที่โล่งแจ้งหรือเครื่องมือการเกษตรที่ถูกทิ้งไว้ในท้องทุ่ง หรือ

9. สิ่งที่ถูกลักเป็นสัตว์เลี้ยงที่อยู่นอกตัวอาคารหรือที่ซึ่งปิดล้อมด้วยกำแพงของผู้พักอาศัย

ดังนั้น ผู้กระทำความผิดจะถูกลงโทษโดยการจำคุกตั้งแต่ 2-5 ปี

หากความผิดที่ระบุไว้ในมาตรานี้ถูกกระทำโดยบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือเกิดสภาพการณ์ดังกล่าวไว้ในข้อหน้าข้างต้นสองอย่างขึ้นไป บทลงโทษสูงสุดของกรณีต่างๆอันระบุไว้ในข้อหน้าที่ผ่านมามีแก่ผู้กระทำความผิด

มาตรา 493. ถ้า

1. การลักทรัพย์สินที่กระทำโดยการดิ่งลงมา, พลิกขึ้น, ทวบให้แตก, เจาะรูหรือโดยการทำลายสิ่งต่างๆ เช่น กำแพง, ประตู, หน้าต่าง, รางเหล็ก, ตู้เซฟหรือหีบที่ถูกสร้างขึ้นอย่างแข็งแรงด้วยวัสดุที่ทนทานเพื่อคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์สิน หรือโดยการเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่อื่นโดยการเคลื่อนย้าย หรือผ่านเครื่องกีดกันที่อาจนำออกไปได้โดยการใช้อุปกรณ์ช่วย หรือแรงกายด้วยจุดประสงค์ที่จะกระทำความผิด หรือเคลื่อนย้ายทรัพย์สินที่กระทำการลักมาไปยังอีกที่หนึ่ง หรือ

2. การลักทรัพย์สินที่กระทำโดยการปลดล็อกกุญแจด้วยลูกกุญแจปลอม หรืออุปกรณ์อย่างอื่น หรือด้วยลูกกุญแจตัวจริงที่ถูกทิ้งไว้หรือถูกทำให้สูญหายโดยเจ้าของหรือตกไปอยู่ในมือของผู้กระทำความผิดโดยวิธีการมิชอบ ด้วยจุดประสงค์ที่จะกระทำความผิดหรือเคลื่อนย้ายทรัพย์สินที่กระทำการลักมาไปยังที่อื่น หรือ

3. การลักทรัพย์สินที่กระทำโดยปลอมตัว หรือ

4. การลักทรัพย์สินที่กระทำโดยการลวงว่าเป็นเจ้าพนักงาน

ดังนั้น บทลงโทษจะเป็นการจำคุกชั้นหนักตั้งแต่ 3-8 ปี

หากการกระทำความผิดดังระบุในมาตรานี้กระทำโดยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป หรือเกิดสภาพการณ์ดังกล่าวไว้ในย่อหน้าข้างต้นตั้งแต่ 2 สภาพการณ์ขึ้นไป บทลงโทษขั้นสูงสุดดังกล่าวกำหนดไว้ในย่อหน้าข้างต้นจะมีแก่ผู้กระทำความผิด⁷²

3.2.3 ประเทศกรีก

เหตุจรรยาในความผิดฐานลักทรัพย์ของประเทศกรีกได้บัญญัติไว้ใน บทที่ 10 ความผิดต่อทรัพย์สิน มาตรา 374 ซึ่งบัญญัติไว้ดังนี้

การลักทรัพย์จะได้รับบทลงโทษด้วยการจำคุกในเรือนจำเป็นเวลาไม่เกิน 10 ปี ในกรณีดังต่อไปนี้

- (ก) หากเป็นทรัพย์สินที่ถูกใช้เพื่อการบูชาสักการะทางศาสนาได้ถูกนำไปจากสถานที่บูชาดังกล่าว
- (ข) หากเป็นสมบัติที่มีความสำคัญทางวิทยาศาสตร์ ศิลปะหรือประวัติศาสตร์ได้ถูกขโมยไปจากการเก็บรักษาของทางราชการ, จากอาคารราชการหรือจากสถานที่ราชการอื่นๆ
- (ค) หากการลักทรัพย์เกิดแก่ทรัพย์ที่อยู่ในระหว่างการขนส่งมวลชนหรือในที่ซึ่งผู้ขนส่งใช้พักของก่อนส่งต่อหรือแก่ทรัพย์ที่ผู้โดยสารเป็นคนเคลื่อนย้าย
- (ง) หากการลักทรัพย์ถูกกระทำโดยบุคคลมากกว่าหนึ่งคนร่วมกัน เพื่อจุดประสงค์ในการลักทรัพย์หรือชิงทรัพย์โดยมีอาวุธ
- (จ) หากความผิดถูกกระทำโดยบุคคลผู้ซึ่งกระทำการชิงทรัพย์ หรือชิงทรัพย์โดยมีอาวุธเป็นอาชีพ หรือบุคคลที่ชิงทรัพย์หรือชิงทรัพย์โดยมีอาวุธเป็นปกตินิสัย
- (ฉ) หากสภาพการณ์ที่มีการกระทำผิดเกิดขึ้นได้แสดงให้เห็นว่าผู้กระทำผิดเป็นบุคคลอันตราย⁷³

⁷²Gürelli, Nevzat, The Turkish Criminal Code, 2nd ed (London : Fred B. Rothman), pp.158-160.

⁷³The Greek Penal Code, Translated by Nicholas B. Lolis, (London : Fred B. Rothman, 1973), pp.172-173.

3.2.4 ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันบัญญัติเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลักทรัพย์ไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา 243 กรณีอุกฉกรรจ์ของการลักทรัพย์

ในกรณีอุกฉกรรจ์ การลักทรัพย์จะได้รับบทลงโทษโดยการจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนถึง 10 ปี กรณีอุกฉกรรจ์จะถือเป็นกฎ หากผู้กระทำความผิด

1. ในการกระทำความผิดได้ทุบทำลาย หรือป่ายป็นเข้าสู่อาคารตีกรวมทางธุรกิจหรือราชการหรือพื้นที่ปิดล้อมอื่นๆ หรือบุกรุกเข้าไปในที่นั้นโดยใช้กุญแจหรือเครื่องมืออื่นที่มีได้ใช้สำหรับการเข้าสู่หรือซ่อนตัวในพื้นที่โดยทั่วไป

2. ลักทรัพย์ซึ่งรักษาป้องกันไว้เป็นพิเศษ จากการขโมยที่บรรจบด้วยการปิดผนึก หรืออุปกรณ์ป้องกันอื่นๆ

3. ลักทรัพย์เป็นอาชีพ

4. ลักทรัพย์ที่ใช้ในพิธีทางศาสนาหรือสำหรับการบูชาบวงสรวงทางศาสนาจากโบสถ์วิหารหรืออาคารหรือพื้นที่อื่นที่ใช้สำหรับปฏิบัติศาสนกิจ

5. ลักทรัพย์ที่มีความสำคัญทางวิทยาศาสตร์, ศิลปะ, ประวัติศาสตร์ หรือพัฒนาการทางเทคโนโลยี ซึ่งอยู่ในที่เก็บรวบรวมอันเปิดกว้างแก่คนทั่วไป หรือถูกแสดงแก่สาธารณะ

6. ลักทรัพย์โดยการหาประโยชน์จากภาวะที่บุคคลอื่นช่วยเหลือตนเองไม่ได้, อุบัติเหตุหรือเหตุอันตรายทั่วไป หรือ

7. ลักปืนพกซึ่งจำเป็นต้องมีใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน, ปืนกล, ปืนกลมือ, ปืนไรเฟิลแบบออโตเมติกหรือกึ่งออโตเมติก หรืออาวุธสงครามที่บรรจุกสุนักระเบิดตามคำจำกัดความของกฎหมายควบคุมอาวุธสงคราม หรือวัตถุระเบิด

มาตรา 244 การลักทรัพย์แบบติดอาวุธ, การโจรกรรมโดยกลุ่มผู้ร้าย, การโจรกรรมโดยการบุกรุกเคหสถาน

บุคคลใดก็ตาม

1. กระทำการลักทรัพย์ในระหว่างที่ตนเองหรือผู้ร่วมกระทำผิดคนอื่น ก) พกพาอาวุธหรืออุปกรณ์ที่ทำอันตรายอื่นๆ ข) มิเช่นนั้นก็พกพาอุปกรณ์หรือเครื่องมือเพื่อป้องกันหรือขจัดการต่อสู้ป้องกันของบุคคลอื่นโดยการใช้กำลังหรือการข่มขู่คุกคามด้วยกำลัง

2. ลักทรัพย์ในฐานะสมาชิกของกลุ่มผู้ร้าย ซึ่งได้เข้าร่วมเพื่อการกระทำอันต่อเนื่องของการปล้นชิงหรือลักทรัพย์ ด้วยการมีส่วนร่วมของสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม

3. กระทำการลักทรัพย์ ที่ซึ่งโดยการกระทำความดังกล่าว เขาได้ทุบทำลายหรือ ปลายปีนเข้าสู่ที่พักอาศัยหรือบุกรุกเข้าไป ณ ที่แห่งนั้น โดยใช้กุญแจหรือเครื่องมืออื่นที่มีได้ใช้ สำหรับการเข้าสู่หรือซ่อนตัวในที่พักอาศัยนั้น

จะถูกลงโทษโดยการจำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 10 ปี⁷⁴

3.2.5 ประเทศโรมาเนีย

ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศโรมาเนียบัญญัติเหตุฉกรรจ์ในความผิดฐานลัก ทรัพย์ไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา 209 ลักทรัพย์อุกฉกรรจ์ การลักทรัพย์ที่กระทำภายใต้สภาพการณ์ ดังต่อไปนี้

- ก) โดยความร่วมมือระหว่างบุคคลสองคนขึ้นไป
- ข) โดยบุคคลที่พกพาอาวุธหรือผู้ซึ่งครอบครองยาเสพติด (narcotic)
- ค) ในที่สาธารณะ
- ง) ในสถานที่ใดๆของการขนส่งคมนาคม
- จ) ในเวลากลางคืน
- ฉ) ในห้วงยามแห่งภัยพิบัติ
- ช) โดยการทุบทำลาย (breaking), ปลายปีน (climbing) เข้าสู่อาคารเรือน หรือใช้ กุญแจตัวจริงหรือปลอมจะได้รับโทษจำคุก 1 ถึง 5 ปี

การโจรกรรมเอกสารซึ่งบ่งชี้สถานภาพพลเมือง (civil status), รูปพรรณ (identity) หรือการพิสูจน์รูปพรรณ (identification) จะได้รับบทลงโทษในลักษณะเดียวกัน⁷⁵

⁷⁴Criminal Law (Strafgesetzbuch, StGB), Available from:

<http://www.iuscomp.org/gla/index.html>

⁷⁵The Penal Code of The Romania Socialist Republic, Translated by Simone-Marie Vrabiescu Klecner, (London: Fred B.Rothman,1976), pp.97-98.

3.2.6 ประเทศฝรั่งเศส

เหตุการณ์จลาจลในความผิดฐานลักทรัพย์ของประเทศฝรั่งเศส ได้ถูกประกาศใช้ตาม กฎฎีกา ข้อ 2000-916 ของวันที่ 19 กันยายน 2543 มาตรา 3 วารสารราชการฉบับวันที่ 22 กันยายน 2543 บังคับใช้วันที่ 1 มกราคม 2545 ซึ่งบัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา 311-4

การลักทรัพย์จะถูกลงโทษโดยการจำคุก 5 ปีหรือปรับเป็นเงิน 75,000 ฟรังก์

1. เมื่อกระทำโดยหลายบุคคลร่วมมือกัน แม้จะมีได้ทำในนามกลุ่มผู้ร้ายที่ จัดตั้งขึ้นก็ตาม

2. โดยบุคคลผู้มีตำแหน่งทางราชการ หรือมีอำนาจหน้าที่ทางราชการ ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างปฏิบัติภารกิจทางราชการ

3. เมื่อกระทำโดยบุคคลซึ่งลงมือเป็นเจ้าของที่ทางราชการ หรือรับผิดชอบ ภารกิจทางราชการโดยมิชอบ

4. เมื่อการลักทรัพย์นั้นนำร่อง, สมทบหรือตามติดด้วยการใช้ความรุนแรง แก่บุคคลอื่นแต่มิได้ทำให้บุคคลผู้นั้นสิ้นสมรรถภาพในการทำงานโดยสิ้นเชิง

5. เมื่อการลักทรัพย์เป็นไปอย่างสะดวกยิ่งขึ้นโดยสภาพอ่อนแอบางอย่าง ของผู้เสียหายอันเนื่องมา จากวัย, โรคภัยไข้เจ็บ, ความพิการ, ความบกพร่องทางจิตหรือทางร่างกาย หรือการตั้งครมภ์ ซึ่งประจักษ์ชัดแก่ผู้กระทำผิดหรือผู้กระทำผิดรู้ดี

6. เมื่อกระทำภายในอาคารที่ใช้เป็นที่พักอาศัยหรือภายในอาคารที่ใช้ หรือ เจตนาจะใช้สำหรับเป็นที่เก็บรักษาเงินทุน, หลักทรัพย์, สินค้า หรือเครื่องมืออุปกรณ์โดยทำการเข้า สู่อาคารเหล่านั้นโดยการใช้กลลวง, ทูบทำลายหรือป่ายป็นเข้าไป

7. เมื่อกระทำในยานพาหนะสำหรับการขนส่งมวลชนหรือในอาคารที่สร้าง ขึ้นเพื่อเป็นทางเข้าสู่รูปแบบการขนส่งมวลชนนั้น

8. เมื่อการลักทรัพย์นั้นนำร่อง, สมทบหรือตามติดด้วยการทำลาย, สร้าง ความเสียหายหรือทำความเสื่อมทราม

บทลงโทษจะเพิ่มเป็นจำคุก 7 ปีและปรับ 100,000 ฟรังก์ เมื่อการลักทรัพย์ กระทำภายใต้ 2 สภาวะการณดังกล่าวไว้ในมาตรานี้ แต่หากการลักทรัพย์กระทำภายใต้ 3 สภาวะการณ บทลงโทษจะเพิ่มเป็นจำคุก 10 ปีและปรับ 150,000 ฟรังก์

มาตรา 311-4-1

เมื่อการลักทรัพย์กระทำโดยผู้ใหญ่โดยความร่วมมือของผู้เยาว์ตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไป ในฐานะผู้ร่วมกระทำผิด จะถูกลงโทษด้วยการจำคุก 7 ปี และโดยการปรับเป็นเงิน 100,000 ฟรังก์ เมื่อการลักทรัพย์กระทำโดยผู้ใหญ่โดยความร่วมมือของผู้เยาว์อายุต่ำกว่า 13 ปี ตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไป บทลงโทษจะเพิ่มเป็นจำคุก 10 ปีและปรับเป็นเงิน 150,000 ฟรังก์

มาตรา 311-5

การลักทรัพย์จะถูกลงโทษด้วยการจำคุก 7 ปีและโดยการปรับเป็นเงิน 100,000 ฟรังก์ เมื่อการลักทรัพย์นั้นนำร่อง, สมทบหรือตามติดด้วยการใช้ความรุนแรงแก่บุคคลอื่น และทำให้บุคคลผู้นั้นมีอาจทำงานได้เป็นเวลา 8 วัน

มาตรา 311-6

การลักทรัพย์จะถูกลงโทษด้วยการจำคุก 10 ปีและโดยการปรับเป็นเงิน 150,000 ฟรังก์ เมื่อการลักทรัพย์นั้นนำร่อง, สมทบหรือตามติดด้วยการใช้ความรุนแรงแก่บุคคลอื่น และทำให้บุคคลผู้นั้นมีอาจทำงานได้เป็นเวลาเกินกว่า 8 วัน

มาตรา 311-7

การลักทรัพย์จะถูกลงโทษด้วยการจำคุก 15 ปีในคดีอาญาและโดยการปรับเป็นเงิน 150,000 ฟรังก์ เมื่อการลักทรัพย์นั้นนำร่อง, สมทบหรือตามติดด้วยการใช้ความรุนแรงแก่บุคคลอื่น และทำให้บุคคลผู้นั้นสูญเสียอวัยวะหรือพิการตลอดชีวิต

มาตรา 311-8

การลักทรัพย์จะถูกลงโทษด้วยการจำคุก 20 ปีในคดีอาญาและโดยการปรับเป็นเงิน 150,000 ฟรังก์ เมื่อการลักทรัพย์นั้นกระทำทั้งด้วยการใช้หรือข่มขู่คุกคามว่าจะใช้ซึ่งอาวุธหรือโดยบุคคลผู้พกพาอาวุธที่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตหรืออาวุธต้องห้าม

มาตรา 311-9

การลักทรัพย์ที่กระทำโดยกลุ่มผู้ร้ายที่จัดตั้งขึ้นจะถูกลงโทษ โดยการจำคุก 15 ปีในคดีอาญาและปรับเป็นเงิน 150,000 ฟรังก์

การลักทรัพย์นั้นจะถูกลงโทษโดยการจำคุก 20 ปีในคดีอาญาและปรับเป็นเงิน 150,000 ฟรังก์ หากนำร่อง, สมทบหรือตามติดด้วยการใช้ความรุนแรงแก่บุคคลอื่น

การลักทรัพย์นั้นจะถูกลงโทษโดยการจำคุก 30 ปีในคดีอาญาและปรับเป็นเงิน 150,000 ฟรังก์ หากกระทำทั้งด้วยการใช้หรือข่มขู่คุกคามว่าจะใช้ซึ่งอาวุธหรือโดยบุคคลผู้พกพาอาวุธที่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตหรืออาวุธต้องห้าม

มาตรา 311-10

การลักทรัพย์จะถูกลงโทษโดยการจำคุกตลอดชีวิตในคดีอาญา และปรับเป็นเงิน 150,000 ฟรังก์ หากนำร่อง, สมทบหรือตามติดด้วยการใช้ความรุนแรงจนเป็นเหตุให้ผู้เสียหายถึงแก่ชีวิตหรือใช้การทรมานหรือความป่าเถื่อนเหี้ยมโหด

มาตรา 311-11

เพื่อเจตนารมณ์ของมาตรา 311-4, 311-5, 311-6, 311-7, 311-9 และ 311-10 การลักทรัพย์ที่ตามติดด้วยการใช้ความรุนแรง เพื่อเอื้ออำนวยต่อการหลบหนีหรือเพื่อประกันการหลีกเลี่ยงความผิดของผู้กระทำผิด หรือผู้ร่วมกระทำการถือเป็นการลักทรัพย์ที่ตามติดด้วยความรุนแรง⁷⁶

---

⁷⁶Code penal, Available from: http://195.83.177.9/upl/pdf/code_33.pdf